

veac nou

ORGANUL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

ANUL XIV Nr. 689

VINERI 30 MAI 1958

12 PAGINI, 1 LEU

Balerina estonă Helmi Puur

Sărbătoare a culturii și prieteniei

de Acad. prof. dr. C. I. Parhon
președintele A.R.L.U.S.

Redacția revistei „Veac nou” mi-a solicitat câteva rânduri cu prilejul deschiderii Decadei culturii republicilor sovietice baltice, organizate de A.R.L.U.S.

Fie-mi îngădui să mă folosesc de această împrejurare pentru a arăta că fiecare nouă manifestare a prieteniei romino-sovietice este pentru noi un prilej de adâncă bucurie. Fiecare nouă formă de colaborare dintre România și Uniunea Sovietică are o mare însemnătate deoarece servește la întărirea prieteniei dintre popoarele țărilor noastre, servește cauzei comune a întăririi forțelor păcii și socialismului în lume.

În prezent, cînd agenții deschîși sau acoperiți ai dușmanului încearcă să arunce o umbră asupra relațiilor frățești dintre țările socialiste în frunte cu marea Uniune Sovietică, întărirea continuă a acestor relații, consolidarea puternicului lagăr al socialismului este de cea mai mare însemnătate. Poporul român este adînc convins că în actualele condiții internaționale, cînd lumea este împărțită în două sisteme, în două lagăre, însăși existența fiecărei țări ca țară socialistă, mersul ei cu succes înainte este posibil numai pentru că există lagărul socialist în frunte cu marea Uniune Sovietică, pentru că fiecare țară socialistă se poate sprijini pe forța economică și unitatea politică a întregului lagăr socialist.

Decada culturii republicilor baltice, ce se va desfășura în întreaga țară între 1—10 iunie c.r., face parte din manifestările menite să contribuie la întărirea prieteniei romino-sovietice, la o tot mai bună cunoaștere reciprocă a popoarelor noastre.

Manifestările care se vor desfășura pe tot cuprinsul țării cu prilejul Decadei culturii republicilor baltice vor constitui pentru poporul nostru un prilej de a cunoaște îndeaproape viața și înfăptuirile a trei dintre republicile sovietice surori.

Între poporul român și popoarele baltice s-au înfiripat trainice relații de prietenie, pe care Decada le va adînci și mai mult.

Cele mai bune opere ale scriitorilor letoni, lituanieni și estoni au fost traduse și tipărite în limba română; în repertoriul teatrelor noastre sînt cuprinse piese ale unor dramaturgi din republicile baltice, iar producțiile studiourilor cinematografice din Riga, Tallin și Vilnius rulează pe ecranele cinematografele noastre.

La rîndul lor, operele clasicilor noștri și a celor mai reprezentativi scriitori și poeți contemporani, — Mihail Sadoveanu, Zaharia Stancu, Cezar Petrescu, Eusebiu Camilari — sînt traduse în limbile popoarelor baltice; iar piesele lui Caragiale, Mihail Sebastian, Tudor Mușatescu, Aurel Baranga, se joacă pe scenele teatrelor din republicile baltice.

Prezența în mijlocul nostru a delegației oamenilor de artă și cultură din republicile baltice, turneul Ansamblului lituanian de cîntece și dansuri, precum și a unor eminenți artiști și cîntăreți, vor contribui la cunoașterea de către masele largi a valorilor culturale și spirituale ale popoarelor baltice.

Sărbătoare a culturii și prieteniei, Decada este o expresie a dorinței popoului român de a cunoaște tot mai bine bogata experiență a popoarelor sovietice. Ea constituie, totodată, o puternică afirmare a legăturilor de nezdruccinat dintre popoarele noastre, unite prin caracterul comun al orînduirii, prin comunitatea telurilor și a intereselor lor fundamentale.

**DECADA CULTURII
REPUBLICILOR SOVIETICE BALTICE**

Mesajul UNEI TINERE LITERATURI

Literatura republicilor baltice a obținut succese remarcabile, care au impus-o în fața cititorilor din întreaga Uniune Sovietică și i-au atras meritate prețuri din partea criticii și a opiniei literare. La aceste succese au contribuit mai multe generații de scriitori, de la decanii intr-ale scrisului ca Andrei Upit sau E. Birzniek-Upit, la talente care și-au atins deplina lor maturitate în anii din urmă.

Tocmai pe aceste tradiții s-au bîzuit și de la ele au pornit toți scriitorii care și-au asumat misiunea grea, dar nobilă, de a înscrise în istoria literaturii lor naționale un capitol nou — acel al prozei realist-socialiste. Alături de pilda tradiției realiste naționale, literaturile letonă, lituaniană și estonă au învățat la școala clasicilor ruși — Tolstoi, Cehov, Gogol, Turgheniev — și a celor mai de seamă reprezentanți ai literaturii sovietice, în primul rând a lui Gorki.

Dacă ar fi să definim liniile diriguitoare ale tematicii literaturii baltice ar trebui să remarcăm două tendințe principale: pe de o parte înclinarea de a zugrăvi trecutul recent, anii dominației burgheze și fasciste, ani de nenorociri și suferințe; pe de altă parte prezentarea procesului dezvoltării unor relații noi, creșterea unor oameni noi, într-o lume socialistă.

În lumea de întineric și asuprire a trecutului, scriitorii descriu viața celor mulți și subjugăți, ce trăiau în mizerie, sărăcie, lipsiți de orice bucurie. Anita din romanul „Fiul pescarului” de Vilis Lašis, Siman Puhlava din nuvela „Patru călătorii” și pescarul Kriș din nuvela „Nu-i nimic de făcut” de același autor, Marta din romanul Annei Brodele s-au născut și au trăit într-o lume care nu știa ce înseamnă fericirea. „Este oare cu putință o viață în care oamenii să nu sufere de șomaj veșnic? E oare de crezut că ar exista o țară în care oamenii nu tremură pentru ziua de mâine? Vreau să știu adevărul! Există oare pe lume o țară ca aceasta și dacă da, atunci de ce drumul spre ea este zăgăzuit și adevărul despre ea tănuț?” — se întreabă Marta când aude pentru prima dată povestindu-i-se despre Uniunea Sovietică. Oamenii ca șomerul Franț (din nuvela lui Vilis Lašis „Omul cu urechile degerate”) ca fierarul Ignotas („Dreptatea fierarului Ignotas”), argata Anna Osis („Pământul înverzit” de A. Upit), țărani din romanul lui Indrikis Leman („Miini bătoarite”), argații înfățișați de Ian Niedre în romanul „Satul Puškani” sînt figuri tipice pentru viața masei muncitoare în țările baltice sub regimul burghez.

În același timp, scriitorii au deslușit în această lume de întineric și suferință scinteie din care urma să se nască flacăra luptei revoluționare. Experiența proprie de viață, legătura cu mișcarea muncitorească, ideologia marxistă le-au îngăduit multora să pătrundă în adîncime procesele sociale și politice și să le înfățișeze cu multă vigoare și convingere în operele lor.

Disecînd adînc procesele vieții, zugrăvind cu mult curaj ciocnirile dintre vechi și nou, mergînd paralel pe linia generalizărilor ample sociale și a zugrăvirii psihologiei individuale, proza baltică a știut să dea chipuri de eroi noi. Comuniști ca Andrei Sileniek („Furtuna”), Zenta, Elena Krania, Zale („Marta”), Karolis, Didjkus, Norbertas, sînt chipuri zugrăvite cu vigoare și o artă care le face de neuitat cititorului.

Operele inspirate din tematica contemporană arată cum în anii

Deși învecinate, popoarele din republicile sovietice baltice (în de două mari familii de limbi deosebite între ele: lituaniana și letona) fac parte din grupa baltică a limbilor indo-europene, iar limba estonă din familia fino-ugrică.

Grupa limbilor baltice se înrudește îndeaproape cu grupa limbilor slave, ceea ce a permis slavistului R. Trautmann să alcătuiască un întreg „Dicționar baltic-slav” (1923), în care stabilește un mare număr de rădăcini și cuvinte comune celor două grupe de limbi. Așa, de pildă, cuvîntul lituanian *ezeras*, leton *ezers*, corespunde vechiului cuvînt slav *ezero*, împrumutat și în limba română sub forma *lezer*.

Problema relațiilor străvechi dintre limbile baltice și cele slave formează un punct aparte în programul celui de al patrulea Congres de slavistică (Moscova, septembrie 1958). La o întrebare în acest sens, un număr de slavisti din diverse țări au și trimis răspunsurile lor, care au fost publicate în revista „Voprosi Iazikoznania” (nr. 1/1958), iar lingviștii sovietici V. V. Ivanov și V. N. Toporov au tipărit recent un referat.

Caracterul arhaic al limbilor baltice face ca datele lor să fie larg folosite în dicționarele etimologice ale celorlalte limbi indo-europene. Iată, de exemplu, o seamă de asemănări vădite între unele cuvinte lituaniene și latine: lituanianul *avis* corespunde latinului *ovis* — „oaie”, lituanianul *ratas* corespunde latinului *rota* — „roată” etc.

Deși apropierea etimologică între cuvîntul românesc *doina* (ca refren și sub forma *daina*) și lituanianul *daina* „cîntec” sau letonul *daina* — „cîntec popular”, făcută încă de marele nostru filolog B. P. Hașdeu, n-a fost acceptată de toți lingviștii noștri, ea stăruie încă în filologia românească. Mai mult, cu ocazia unei vizite recente în țara noastră, profesorul slavist V. Kiparsky (Helsinki) atrăgea atenția într-o comunicare la Academia R.P.R. asupra apropierii evidente între cuvîntul românesc *autohton* mai și letonul *mala* — „margină, țărnam, parte”. Astfel de apropieri etimologice sînt cu totul pauzibile, deoarece limba vechilor traco-daci aparținea aceleiași regiuni a Europei, ca și limbile vechilor popoare baltice.

Limba lituaniană s-a dezvoltat ca limbă literară încă din secolul al XVI-lea, cînd au apărut primele texte scrise. Cîm din aceeași epocă datează și primele texte letone. În ambele limbi s-a dezvoltat o bogată literatură, mai ales în ultimele decenii, în anii avîntului popular revoluționar și al puterii sovietice, ceea ce a dus la îmbogățirea celor două limbi literare cu noi cuvinte și expresii, la dezvoltarea lor ca instrumente de largă cultură.

Limba estonă se înrudește îndeaproape cu limbile finlandeză și maghiară, formînd, împreună cu alte limbi vorbite pe teritoriul U.R.S.S., familia de limbi fino-ugrice. Avînd o veche tradiție scrisă, limba estonă este astăzi ilustrată de o bogată literatură originală.

Studierea limbilor din republicile baltice se face atît în cadrul universităților și academiilor de științe respective, cît și în alte centre ale Uniunii Sovietice — Moscova, Leningrad etc. Continuînd tradiția științifică ilustrată de comparatiștii ruși

LIMBILE POPOARELOR BALTICE

F. F. Fortunatov, V. K. Porjezinski și alții, prof. M. N. Peterson a publicat în 1955, la Moscova, o gramatică a limbii lituaniene. La Vilnius, în afară de numeroase monografii, se lucrează la o gramatică completă a limbii literare lituaniene și se publică în continuare un mare dicționar, adevărat tezaur al limbii lituaniene.

În Letonia s-a dat o mare amploare lucrărilor de întocmire a unui atlas dialectologic și de cercetare a toponimiei, executate sub conducerea acad. J. M. Endzelin, distins recent cu premiul „Lenin” pentru cercetările sale în domeniul filologiei baltice și al căror rod a fost „Gramatica limbii letone”, publicată în 1951.

O serie de monografii și lucrări colective au apărut în ultimul timp și în cadrul Institutului de lingvistică al Academiei de Științe din R.S.S. Estonia. Astfel, lingvistul P.A. Ariste a publicat o lucrare consacrată unor probleme de gramatică comparată a limbilor fino-ugrice, iar A. I. Univer conduce lucrările de întocmire a unui mare dicționar al limbii estone.

Cunoașterea limbilor popoarelor baltice din U.R.S.S. este ușurată și prin publicarea unui mare număr de dicționare bilingve (leton-rus, lituanian-rus etc.), ceea ce permite multor oameni de cultură să ia contact direct cu literatura acestor popoare, să cerceteze mai îndeaproape viața lor spirituală.

G. Mihăilă

MUZICA LITUANIANĂ

Vizitînd astăzi Lituania îți poți da perfect de bine seama de saltul uimitor făcut în ultimii 7-8 ani de muzica lituaniană. Alături de maeștri cu renume, un rol de seamă în muzica lituaniană au început să-l joace tineretele talente. Unor compozitori cunoscuți ca B. Dvarionas, St. Vainiunas, A. Raciunas li s-au adăugat numele unor compozitori tineri, cum ar fi I. Iuzeliunas, E. Balsis, V. Klova, I. Indra, V. Baumilas și alții. Tineretul se afirmă tot mai mult în viața artistică a țării.

Este remarcabil în primul rînd, avîntul pe care l-a luat opera națională lituaniană. Dacă la începutul deceniului al V-lea al secolului nostru în repertoriul teatrului din Vilnius nu figura nici o operă lituaniană contemporană, în anii următorii compozitorii lituanieni au compus 7 opere și 2 baleturi, fără a mai vorbi de lucrările în pregătire.

Faptul în sine nu trebuie să uimească pe nimeni, țînînd seama de bogatele tradiții culturale ale acestei republici baltice. În străvechiul Vilnius, vestigiile romantismului medieval se împletesc la fiecare pas cu prezentul, cu socialismul în impetuoașă dezvoltare. Impunătoarele turnuri și zidurile crenelate ale cetăților mai păstrează încă amintirea gloriei războinicilor Gedimin și Vitautas. Arhitectura vremilor de mult apuse, cu stilurile ei gotic și baroc atrage atenția nu numai prin severitatea liniilor dar și prin fericita îmbinare a proporțiilor. Aș fi nedrept dacă n-aș aminti aici de minunatele sculpturi ale bisericii Petru și Pavel — o întreagă gamă de pasiuni omenești imortalizate în marmoră... Și, alături de toate aceste antichități, uzinele noi ale Vilnius-ului și Kaunas-ului, colhozurile îmbelsugate de pe țărmurile Neris-ului și Neman-ului, cartierele cu case noi, ce-

tele vesele de studenți în originalele lor uniforme... Izbutoare contrastate între trecut și prezent, între vechi și nou pot fi observate și în muzica lituaniană. Mai viețuiesc și astăzi, păstrate cu grijă de popor, măiestroasele melodii ale „Dainelor”, „Sutartinelor”, originale duete vocale, cîntece pline de tristețe, atît de apropiate prin melodia și conținutul lor de lirica tradițională a rușilor și belorușilor. Viața fericită pe care o trăiesc oamenii noi ai Lituaniei socialiste, respiră nu numai în avîntatele dansuri ale ansamblului lituanian condus de I. Šviada, în cele mai bune cîntece contemporane, dar și în nenumăratele lucrări de muzică instrumentală.

Ma bucurat faptul că compozitorii lituanieni se pricep atît de bine să reflecte în lucrările lor noul, fără a se desprinde de minunatele tradiții ale muzicii populare. Majoritatea covârșitoare a compozițiilor sînt străbătute de un caracter profund național. Compozitorii B. Dvarionas, St. Vainiunas, E. Balsis, I. Indra ca și mulți alții au izbutit de minune să interpreteze folclorul lituanian, să înnoiască mijloacele tradiționale ale muzicii populare. Așa de pildă un mare succes în fața auditoriului a înregistrat concertul al doilea pentru vioară al lui E. Balsis, o piesă scurtă care nu durează mai mult de 12 minute. Deși cuprinde multe elemente folclorice, piesa este originală prin faptul că autorul nu „folosește” pur și simplu aceste elemente, ci de fiecare dată le subordonează scopului principal, și anume redării gândurilor, stărilor sufletești ale omului contemporan. Preocupare pentru contemporaneitate se observă limpede și în noua simfonie a lui St. Vainiunas, închinată celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții, simfonie dominată de tema nobilă a dragostei de patrie. Tendința de a ogîndi fapte mărețe, năzuințele poporului se manifestă și

în recente oratorii ale lui I. Bašinskas și A. Kleniškis, în simfonia lui V. Paltanavičius, în cvartetele lui I. Gaijauskas.

Teatrul muzical — iată încă un gen care preocupă pe compozitorii lituanieni. De curînd, compozitorul Balis Dvarionas a terminat opera eroică „Dalea”. Evocînd lupta revoluționară dusă de țărănimea lituaniană împotriva șleahiticilor și a bisericii catolice, autorul a reușit să redea, în special în scenele corale, furtunosul patos al răscoalilor populare. Tînărul compozitor Vitautas Klova a cunoscut un mare succes cu opera istorică „Pilenai”. Tot mai bogat, mai variat devine și repertoriul baletului lituanian. În afară de baletul „Pe țărmul mării” al lui I. Iuzeliunas, inspirat din viața unui artel de pescari, compozitorul I. Indra a realizat recent o legendă coregrafică „Audrone”, despre luptele cavalerilor lituanieni împotriva cruciaților teutoni.

Spiritul epocii noastre, cele mai bune năzuințe ale contemporanilor se manifestă atît în cele mai bune lucrări neprogramate, de pildă în concertul lui Balsis sau în simfonia lui Vainiunas, cît și în remarcabilele prelucrări ale cîntecelor populare.

I. Nestiev

Veac nou

Organ al Consiliului
General A.R.L.U.S.

Apare săptămînal

Redacția și administrația:
București,
Str. Ion Ghica, 5-7

Telefon 3.03.10

Abonamente se fac
pe 1, 3, 6 și 12 luni.

A. Bah — Lîmand)

Copil dormind

Filmul leton

Istorică victorie dobândită de armatele sovietice în Marele Război de Apărare a Patriei a constituit, firește, una din sursele care au inspirat cinematografia letonă în primii ani de după război. Între alte filme, publicul a primit cu deosebită căldură „Întoarcerea victorioasă”, film turnat după piesa lui Vilis Laģis. Dintre filmele inspirate din trecutul de luptă al poporului leton amintim pe acela care aduce pe ecran figura poetului revoluționar Jan Rainis. La baza altor filme — „Dragoste pierdută” de exemplu — a stat literatura clasică. Scenariul acestui film, inspirat dintr-o nuvelă a clasicului leton Rudolf Blauman, a fost scris de Iuli Vanag și Semion Nagornii. Filmul „Dragoste pierdută” a fost prezentat pe ecranele multor țări străine fiind primit cu căldură. Acest film a lansat-o pe actrița Zigrīda Stungur, interpreta rolului principal. De altfel, mulți dintre actorii studioului nostru se numără printre „stefele” filmului sovietic.

Anul trecut, studioul din Riga a terminat turnarea filmului „Fiul pescarului” după romanul cu același titlu al scriitorului Vilis Laģis. E semnificativ faptul că tânărul artist Eduard Pavul, interpretul lui Oskar Kleava, fiul pescarului, a primit îndată după prezentarea filmului invitația de a juca și în alte studouri ale Uniunii Sovietice.

La recenta conferință unională de la Moscova a cineaștilor, filmele „Fiul pescarului” și „Rita” producții ale studiourilor din Riga au fost apreciate printre cele mai bune filme realizate de studiourile sovietice în anul 1957.

În curînd vor vedea lumina ecranului și „Nauris”, una din noile producții ale studioului din Riga, precum și filmele „Povestea lunetistului”, dedicat faptelor de vitejie săvîrșite de țintașii letoni în timpul Marii Revoluții din Octombrie, precum și comedia „Străină în sat”, realizată după un scenariu al lui Valdemar Sauleskaln și Jan Grant, în regia Adei Neretnek.

În încheiere, socotim necesar să spunem câteva cuvinte și despre activitatea studiourilor letonice în domeniul dublării filmelor. Anual, în limba letonă se dublează cîte 20-25 din cele mai bune filme de lung metraj realizate de studiourile din celelalte republici sovietice. Cu fiecare an cadrele studioului nostru se perfecționează tot mai mult sporind cu elemente talentate marea armată a cineaștilor sovietici.

P. Iankovski
directorul studioului
cinematografic din Riga

Cîntece și dansuri lituaniene

Peste cîteva zile vom aplauda măiestria unei cunoscute formații artistice lituaniene — Ansamblul emerit de stat de cîntece și dansuri populare — care ne vizitează țara cu prilejul Decadei republicilor baltice.

Ansamblul lituanian a luat ființă în anul 1940, pe lângă Filarmonica de stat. Organizarea lui a fost încredințată cunoscutului compozitor Ionas Sviadas. Cătreierind orașele și satele Lituaniei, Sviadas a selecționat cele mai talentate elemente, interpreți de cîntece și dansuri populare, și a pus astfel bazele noii formații. După modelul instrumentelor populare lituaniene — kaukels, un instrument cu coarde care amintește întrucîtva bandura și o seamă de instrumente de suflat: birbine, lumzdelis, trimitas, skunduceai etc. — au fost create altele noi, perfecționate. Aceste instrumente au fost construite de maestrul Serva, care și-a consacrat întreaga viață păstrării și dezvoltării tradițiilor muzicale ale poporului lituanian. În springinul colectivului au venit cei mai de seamă compozitori: I. Tallat-Kelpša, S. Simkus, I. Gruodis, I. Karmavicius, cunoscuții folcloriști B. Sruoga și I. Ciurlenite.

În februarie 1941 ansamblul a dat primul spectacol în fața publicului. Războiul și ocuparea Lituaniei de către fasciști au adus o vremelnică întrerupere

în activitatea ansamblului, dar în 1942, cu toată situația grea în care se afla țara, Sovietul Comisarilor Poporului al U.R.S.S. a hotărît reînființarea tuturor ansamblurilor artistice, printre care și Ansamblul de stat de cîntece și dansuri populare lituaniene. La începutul anului 1943 ansamblul a luat parte la decada muzicii lituaniene, care s-a desfășurat la Moscova. Apoi au urmat turneele de la Sverdlovsk, Celiabinsk, Gorki, regiunea Ural, Donbass.

După sfîrșitul războiului, ansamblul s-a întors în R. S. S. Lituaniană, unde colectivul lui s-a întărit. De la cîntece și dansuri separate, ansamblul a trecut la programe mai complexe. Astfel, el prezintă într-o fastuoasă montare obiceiuri de nuntă (păstrate în Litania din timpurile cele mai vechi) sub titlul: „Judecata peștorului”. În 1948 ansamblul a participat la cea dintîi decadă a literaturii și artei lituaniene de la Moscova în 1954, ansamblul a reprezentat cu cîntece și dansuri coregrafice a Lituaniei. Guvernul Uniunii Sovietice a apreciat activitatea ansamblului. Pentru merite deosebite în dezvoltarea artei muzicale lituaniene, compozitorul Ionas Sviadas,

conducătorul artistic, a primit titlul de artist al poporului din U.R.S.S., iar I. Linghis, conducător al grupului de dans — titlul de maestru emerit al artei din R. S. S. Lituaniană. Alți doi conducători ai ansamblului, P. Stepulis și E. Pilipaitis au fost distinși cu titlul de artiști emeriti ai R.S.S. Lituaniei, iar o serie de artiști au primit ordine și medalii. Colectivului i-a fost conferit titlul de „emerit”.

În 1957 ansamblul a luat parte la Decada culturii Lituaniei în R. P. Polonă, unde a avut un succes extraordinar. Tot în 1957 ansamblul a ocupat primul loc la cel de al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, iar în toamnă a primit diploma de rangul întâi la Festivalul unional în cinstea aniversării a 40 de ani de la Marea Revoluție din Octombrie.

Multe cîntece și dansuri populare prezentate de ansamblu au căpătat o largă răspîndire în Litania sovietică și au de-

venit cu adevărat un bun al maselor. Dintre acestea pot fi citate jocurile populare „Președintele colhozului nostru”, „Dansul crescătorilor de păsări”, dansul „Cocoșul” și cîntecele „Lasă, tată, căluțul să pască”, „Valsul colhoznicilor” și altele.

Ansamblul își perfecționează necontenit măiestria și își îmbogățește repertoriul, incluzînd cele mai bune creații ale republicilor surori: cîntece populare ruse și ucrainene, melodii și dansuri din Letonia, Gruzia, dansuri din Uzbekistan și Tadjikistan. În același timp cele mai importante colective de creație populară din U.R.S.S. introduc în repertoriul lor numere prezentate de ansamblul lituanian.

Dar ansamblul nu se mulțumește cu succesele obținute. El se străduiește să-și lărgască mereu orizonturile, să prezinte într-o formă cît mai desăvîșită creația populară a țării sale.

I. S.

reflector

prinde printre altele, operele „Rigoletto”, „Bărbierul din Sevilla”, „Tosca” și un recital cu arii de Mozart, Schubert, Ceikovski, Grieg, Rossini, E. Kapp etc.

★
Piesa „Școala femeilor” de Molière este jucată cu mult succes, în limba marelui dramaturg, de către artiștii amatori ai Casei institutorilor din Moscova.

★
Patru medici virusologi lucrează într-un mic laborator al unui institut de cercetări științifice. După opt ani de experiențe perseverente, au obținut rezultatul așteptat cu atîta ardoare — vaccinul contra unei gripe foarte primejdioase. Zeci de vieți sînt salvate datorită muncii eroice a celor patru medici de vîrstă diferite, dintre care unul își sacrifică viața pentru a verifica eficacitatea vaccinului.

Acesta este pe scurt subiectul noului film „Cei patru”, realizat în studioul „Mosfilm” de tînărul regizor V. Ordinski.

DZIDRA RITTENBERGS

Anul trecut spectatorii s-au întîlnit pentru prima dată cu Malva, unul dintre cele mai luminoase chipuri feminine create de Maxim Gorki. Rolul acesta greu a fost jucat cu mult succes de o actriță al cărei nume fusese pînă atunci necunoscut nu numai spectatorilor noștri, ci și celor sovietici: Dzidra Rittenbergs.

Cu o mare înțelegere a adevărului vieții, cu multă finețe psihologică, talentata actriță letonă a pătruns în lumea interioară a eroinei sale, reușind să evidențieze convingător calitatea esențială a Malvei — puritatea morală.

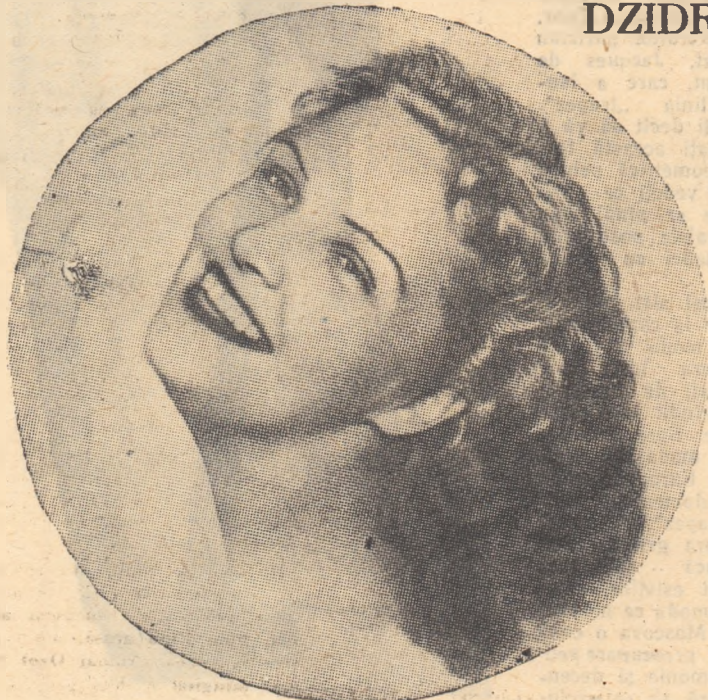
Malva de pe ecran a fost întocmai așa cum și-a imaginat-o Gorki. Pentru această remarcabilă realizare, Dzidra Rittenbergs a primit, la cel de al XVIII Festival al filmului de la Veneția, premiul pentru cea mai bună interpretare feminină.

Cîntărețul eston Tiit Kuusik, artist al poporului al U.R.S.S., va fi oaspetele țării noastre.

Cu vocea sa de mare întindere, cu timbru cald, profund, cu un joc de scenă de înaltă clasă, Tiit Kuusik a realizat creații de neuit în roluri ca Boris Godunov și Rigoletto, Figaro și cneazul Igor, Mefisto și Wolfram.

Programul prezentat de Tiit Kuusik în țara noastră va cu-

Continentul U.R.S.S.

LINGA TAŞKENT, capitala Uzbekistanului, a fost amenajat oraşelul ştiinţific care va găzdui Institutul de fizică nucleară al republicii. Montarea reactorului atomic şi a acceleratorului cu care va fi dotat institutul a şi început.

★
IN FRUMOASA STAȚIUNE balneo-climaterică Gagra, pe litoralul transcaucazian, îngheţul şi ninsoarea sînt la fel de rare ca şi în Africa de Nord. De multe ori, temperatura urcă în zilele de iarnă pînă la plus 20 de grade. Plajele Gagrei sînt animate pînă spre sfîrşitul lui noiembrie.

★
IN ACELAŞI TIMP, la Verhoiansk (nord-estul Siberiei), care este supranumit „polul frigului”, gerul atinge minus 70 de grade. Temperatura de 20 de grade deasupra lui zero este alci o maximă, rar înregistrată, doar în zilele lui Cuptor.

★
MIILE DE ŞANTIERE şi fabrici de materiale de construcţii semănate de-a lungul şi de-a latul nemărginitei ţări sovietice, ocupă mai bine de 5 milioane de oameni. Acest număr reprezintă peste 10 la sută din totalul salariaţilor din întreaga ţară.

★
IN AZERBAIDJAN a fost dezgropată o amforă plină cu monede de argint, vechi de 2.300 de ani, provenind

din regatul Siriei, din imperiul parţilor şi din alte state antice. Aproape toate sînt imitaţii ale drahmelor lui Alexandru Macedon. Aceasta este prima dovadă că străvechiul Azerbaidjan întreţinea legături cu ţări îndepărtate.

★
IN COLHOZUL „Stalin” din raionul cu pămînt pietros şi arid Şaumlian (Armenia), s-au obţinut anul trecut 4.277 kg. de lapte de fiecare vacă. Această cifră este de aproape două ori mai mare decît indicele mediu corespunzător din S.U.A., Canada, Franţa sau Austria.

★
SEZONUL ESTIVAL a şi început în localităţile balneo-climaterice din Armenia Sovietică. Aici se vor trata, pînă în toamnă, peste 20.000 de persoane. Staţiunea Djermuk, ale cărei ape minerale rivalizează cu faimoasele izvoare de la Karlovy Vary a fost reamenajată şi mărită.

★
FAȚADA admirabilă şi coloanele frumosului club din Mrgavan (Armenia) sînt acoperite de fine ornamente naţionale, fiind sensibil diferite faţă de proiectul iniţial. Modificările au fost făcute de arhitectul proiectant, la propunerile bătrînului zidar Samson Şahverdian. De curînd, acest zidar priceput şi pasionat, care a luat parte la construirea a 50 de clădiri mari, a fost ales membru al Uniunii arhitecţilor din Armenia.

Poşta redacţiei

ALDA CASIAN — *Chesinţ*.
1 — Vă puteţi publica adresa în revista „Tineretul lumii”, care se editează şi se difuzează în foarte multe ţări, printre care şi U.R.S.S. 2. — Printre publicaţiile sovietice care se ocupă de filatelic, sînt: „Smena”, „Ogoniok”, „Sovetski Soiuz”, etc. Adrese de filатели sînt inserate în majoritatea publicaţiilor esperantiste din toate ţările. Vă mulţumim pentru aprecieri şi pentru urări.

CONSTANTIN CULBEŞAN — *Cluj*. Încercaţi la o revistă literară.

A. NERSESIAN — *Bucureşti*. Vă mulţumim pentru amabila dvs. scrisoare.

NEACŞU FLOREA — *Drăgăşani*. Am recunoscut toate cele şase întrebări la care solocitaţi răspuns: sînt cuprinse în concursul organizat de Radio Moscova.

CEZAR PANAITIU — *Domneşti*. 1. — Data tragerii la sorţi a premiilor va fi anunţată ulterior. 2. — Adresaţi-vă revistei „Filatelia”, Bucureşti, str. Biserica Enci 3.

CONSTANTIN VACULIN — *Comăneşti*. Nepublicabil.

FLORICA GEORGESCU şi **GHEORGHE PRISTAVU** — *Cîmpulung Muscel*. Ne pare rău, dar nu putem folosi careurile trimise de dvs., deoarece într-un număr recent a apărut un careu cu tema „Geografia U.R.S.S.”

E. SIGUR — *Birlad*. Vedeţi răspunsul precedent.

EUGENIA MARINESCU — *Iai*. Nu descurajaţi! La tragera la sorţi a premiului special (călătoria) iau parte toţi concurenţii, nu numai cei care au obţinut punctajul maxim. Vă dorim succes!

ALICE SIMONA STANCU — *Bucureşti*. Da, dar cu condiţia să fie foarte citeţ, altfel riscaţi să vi se anuleze dezlegările.

ILIE IONEL — *Huedin*. Nu puteţi participa la concurs cu dezlegările unei singure etape. Condiţiile au fost publicate în numerele 681 şi 682 ale revistei noastre.

DUMITRU VASILACHE — *Bucecea*. Acelaşi răspuns ca mai sus.

Ing. GABRIELA NEAGU — *Iai*, **MIRCEA EPURE** — *Calafţi*, **GH. FOMETESCU** — *Tîrgu Jiu*, **MARIA IURCU** — *Foişor*, **DAN POPOVICI** — *Piatra Neamţ*, **dr. ŞTEFAN RADUCANU** — *Jurilofca*, **C. LEONACHESCU** — *Bucureşti* şi **ŞTEFAN MANAU** — *Bereşti*. Vi s-au trimis prin poştă numerele solicitate.

GRIGORE ROBE — *Bucureşti*. Fireşte, anexarea bonurilor de participare este obligatorie.

GHEORGHE BALUȚA — *Adjud*. 1. — Transcrieţi soluţiile, cu cerneală, pe o singură faţă a hîrtiei. 2. — Careul nu se anulează pentru greşeli mici.

Mooda

Sezonul de vară la Moscova

dă, pentru aceasta, nota de originalitate, „grăuntele de sare” care îi dă farmecul modern.

Creatoarea de modele **N. Makarova**, propune astfel, unei tinere femei înalte şi svelte, o rochie dintr-o mătase uşoară, imprimată cu buline, cu mineci foarte bufante care se opresc în dreptul cotului într-o manşetă de pichet alb. Un guler din acelaşi material împodobeşte decolteul în formă de „V”. Fusta godată, amplă, este deosebit de indicată vara. Aceeaşi desenatoare recomandă unei studente, un costum de olandă format dintr-o jachetă dreaptă, largă, pe o fustă strîmă cu corsajul foarte înalt. Bluza de culoare închisă completează ansamblul. Inspirată ni s-a părut cealaltă creaţie: o rochie de seară scurtă (lungimea se opreşte la jumătatea gambei) din tafta broşată. Decolteul larg nu are bretele, iar umerii sînt învăluiri într-o eşarfă vaporosă de tulle. Atrag încă odată atenţia cititoarelor asupra sobrietăţii croielii şi a rezolvării elegantei vestimentare numai prin efectul liniei.

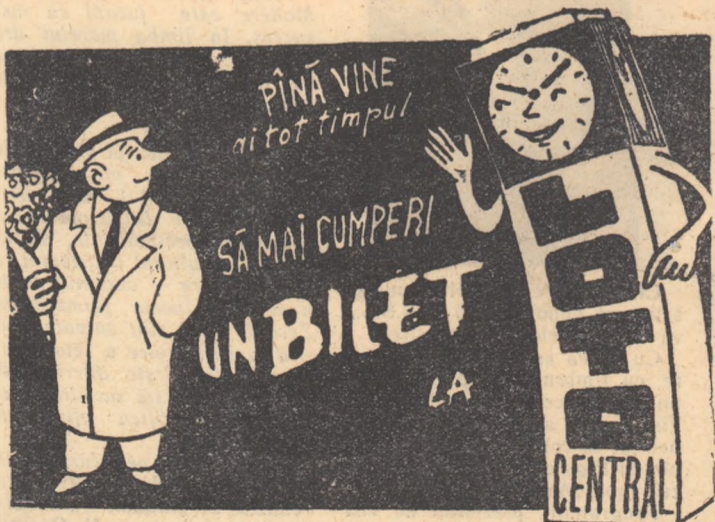
În sfîrşit, reţinem alte două modele semănate de **N. Jalnova** şi **R. Timcenko**. Amin. două pentru după-amiază, elegante, din

mătase grea, somptuoasă. Rochiile în formă de furou (ar mai avea nevoie, oare, de croieli savante?) sînt subliniate în talie de cordoane late, în tonuri contrastante sau repetînd una din culorile imprimeului. Jachete din acelaşi material, ample, cu mineci trei sferturi. În cazul cînd costumul este executat din mătase imprimată, căptuşeala jachetei s-ar face dintr-un material într-o singură culoare.

De proporţii clasice, moda sovietică propune, în acelaşi timp, o mare varietate în alegerea accesoriilor: pantofi, genţi. Tocurile s-au înălţat sensibil, iar materialele folosite sînt în mare măsură sintetice. Trebuie să facem cu această ocazie o menţiune asupra rezultatelor obţinute de industria chimică sovietică.

Cu aceasta n-am epuizat, fireşte, gama modelelor create la Moscova. Vom avea prilejul, nădăjduim, să vorbim mai pe larg despre ele cu ocazia Congresului Modei ce se va ţine la jumătatea lui iunie la Bucureşti. Atunci ne vom putea face o idee şi asupra creaţiilor din toate ţările socialiste.

C. Manu

Veşti noi din Moscova: pregătită de cu iarnă în atelierele Casei de Modele, moda verii 1958 şi-a făcut apariţia în expoziţii, în marile magazine, în presa de specialitate. Impresionează de la început eleganta sobrietate a liniei aliată cu rafinamentul gust în alegerea materialelor. Putem spune chiar că se dă înţietate acestora. Lina, mătasea, firele sintetice de o rară strălucire, desene stilizate ale imprimeurilor, totul concurează la crearea unor tesături de o mare frumuseţe. Pe de altă parte, creatorii de modele din Moscova şi-au dat seama că ceea ce importă într-o îmbrăcăminte este — ca să spunem aşa — arhitectonica ei şi mai puţin detaliile de croială. Putem spune deci că de la Moscova ne vine o modă care cuprinde o sinteză a frumosului cu modernul. Pe de altă parte, experienţa ne arată că o femeie dovedeşte bun gust cînd ştie alege ceea ce

convine mai bine tipului ei fizic şi nicicum cînd copiază ai-doma ultimul edict al nu ştiu cărui fantozist care ţine să se lanseze cu orice preţ. Imi vine în minte numele tinărului şi proaspătului succes al lui Christian Dior, marele croitor parizian decedat, Jacques de Laurent, care a lansat linia „trapez”. N-aveţi decît să vă imaginaţi această formă geometrică pentru ca să vedeţi ce primădie ar pîndi pe eventualele postulate ale modei cu orice preţ.

Ajunşi aici, am ajuns şi la caracteristicile modei sovietice din vara lui 1958. Creatorii de modele s-au gîndit la toate femeile. Spre deosebire de moda din occidentul Europei, unde comandamentele: „linia trapez”, „fustele deasupra genunchilor” provoacă adevărate ravagii estetice, există în moda ce ne vine de la Moscova o constantă preocupare pentru armonie şi decenţă. Fără să se exclu-

Documente de mare însemnătate

Opinia publică internațională a fost pusă zilele acestea în fața a două documente de o excepțională însemnătate și menite să aibă vaste repercusiuni în timp. Semnate amândouă la Moscova, ele depășesc, evident, prin semnificația lor, chiar și cadrul uriașului lagăr socialist spre a se înscrie printre semnele cele mai elocvente ale vremii noastre. Este vorba de Comunicatul cu privire la constituirea reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările participante la Consiliul de ajutor economic reciproc și de Declarația statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Se știe că țările socialiste însumează 26 la sută din suprafața globului, 35 la sută din întreaga populație a lumii și circa 30 la sută din producția industrială mondială (după statistici din 1955). Chiar numai aceste cifre ne îngăduie să măsurăm în toată amploarea ei însemnătatea consfățuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din aceste țări, dacă ne gândim că această conferință marchează o nouă etapă în dezvoltarea colaborării economice dintre statele socialiste. O experiență de mai mulți ani aduce dovezi convingătoare despre enormele avantaje pe care cooperarea dintre țările lagărului socialist le oferă pentru realizarea în condiții din ce în ce mai bune a planurilor economiei naționale a fiecăreia dintre aceste țări, pentru eflorescența cercetării științifice și introducerea tehnicii celei mai noi, pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai.

Trăgând concluzii din analiza actualului stadiu al formelor de colaborare economică dintre țările lagărului socialist, recenta consfățuire de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările participante la C.A.E.R. a luat o serie de măsuri care au în vedere adâncirea specializării și cooperării în producție a ramurilor interdependente din economia statelor socialiste. În felul acesta se va realiza, pe de o parte, o mare economie de materii prime și o creștere a productivității muncii, iar, pe de altă parte, folosirea în condiții cât mai raționale a resurselor naturale și a condițiilor economice ale diferitelor țări socialiste. Ceea ce va duce, în ultimă instanță la accelerarea

ritmului de largire a reproducției socialiste și, prin aceasta, la dezvoltarea continuă a sistemului socialist mondial, la întărirea forței întregului lagăr socialist.

Dar ce mai mărturisesc toate acestea? Ele vorbesc, fără îndoială, cu multă elocință și despre faptul că sistemul economic socialist este un factor de prosperitate și de stabilitate în viața politică internațională.

Că lucrurile stau într-adevăr așa reiese cum nu se poate mai limpede și din lectura celui de-al doilea document semnat zilele trecute la Moscova: Declarația statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Mai mult decît o simplă afirmare de principiu a unei poziții fundamentale, Declarația statelor participante la Tratatul de la Varșovia este un program extrem de clar și de cuprinzător în vederea destinderii încordării internaționale, a creării unui climat care să permită rezolvarea celor mai importante probleme ale actualității. Ea exprimă dorința sinceră și categorică a acestor state de a urni din punctul mort, în care se află acum, problema dezarmării și a determinării a cotitură în direcția întăririi și colaborării pașnice între state.

Considerind ca o datorie de onoare față de întreaga umanitate necesitatea de a depune cele mai mari eforturi spre a face ca puterile occidentale să pășească, în sfîrșit, pe calea dezarmării, statele participante la Tratatul de la Varșovia au căzut de acord să ia în mod unilateral încă o serie de măsuri care să vădească dorința lor de a preîntîmpina un conflict militar în Europa și a evita astfel tragedia unui război dus cu mijloacele tehnicii din era nucleară.

Astfel, participanții la Consfățuirea de la Moscova a Comitetului politic consultativ al statelor membre ale Tratatului de la Varșovia au luat hotărîrea de a efectua o nouă reducere a forțelor armate ale acestor state cu 419.000 oameni, reducînd de asemenea armamentele, tehnica militară și cheltuielile de ordin militar. În același timp Comitetul politic Consultativ a aprobat propunerea guvernului sovietic, pusă de acord cu guvernul țării noastre, în legătură cu retragerea în viitorul apropiat de pe teritoriul R.P.R. a trupelor sovietice cantonate

în conformitate cu Tratatul de la Varșovia. De asemenea, guvernul sovietic, în înțelegere cu guvernul ungar, a hotărît să reducă în cursul acestui an efectivul trupelor sovietice din Ungaria cu încă o divizie.

În sfîrșit, Comitetul Politic Consultativ a decis să adreseze statelor membre ale Tratatului Atlanticului de Nord (N.A.T.O.) o propunere cu privire la încheierea unui Pact de negreșune între statele participante la Tratatul de la Varșovia și statele membre ale N.A.T.O.

Împreună cu celelalte măsuri de asigurare a păcii pe care le enumeră Declarația, printre care conferința la nivel înalt dintre șefii de state, acest document relevă astfel că statele reprezentate la Consfățuire sînt gata să întreprindă toate eforturile spre a netezi calea unei înțelegeri cu Occidentul, eliberînd astfel omenirea de coșmarul războiului.

V. Dascălu

„VEAC NOU” organizează un concurs de reportaje (note de drum) despre Uniunea Sovietică. Concursul este deschis tuturor celor care au vizitat în ultimii ani Uniunea Sovietică, cu excepția membrilor Uniunii Scriitorilor.

Concursul este dotat cu următoarele premii:

- 1 PREMIUL I în valoare de 3.000 lei
- 2 PREMII II — a câte 2.000 lei
- 5 PREMII III a câte 1.000 lei
- 10 MENȚIUNI — a câte 300 lei.

Doritorii a participa la concurs vor trimite manuscrisele, scrise cîteț, pe o singură față a hîrtiei, pînă la 15 august crt. pe adresa redacției, menționînd pe plic: „PENTRU CONCURSUL DE REPORTAJE”. Reportajele vor fi însoțite de o notă în care se va indica numele, adresa și profesiunea autorului, precum și data cînd a vizitat Uniunea Sovietică.

Pentru eventuale lămuriri suplimentare, participanții se pot adresa în scris redacției.

Dedesubturile unei lovituri

În ultimele zile, presa democratică franceză a dezvăluit multe din tainele complotului antirepublican regizat la Alger pentru a aduce la putere la Paris pe Charles de Gaulle. La 13 mai, cînd generalul Massu, comandantul celei de a 10-a divizii de parașutiști din Algeria a apărut pe scena politică, autoproclamîndu-se președinte al așa zisului Comitet de salvare publică și a somat pe președintele Republicii să demită guvernul ales de Adunarea Națională, pentru a-l încredința lui De Gaulle, se putea crede că puctul de la Alger era numai opera unor militari ambițioși. Planul lor de acțiune amintea destul de bine lovitura dată în vara anului 1936, în Maroc, de generalul rebel Franco, ajuns în cîteva ani dictator fascist al Spaniei.

Evenimentele care s-au succedat de la actul de felonie al grupului de militari ultra-colonialisti în cap cu Massu, arată însă că împotriva Franței democratice a fost urzit un complot extremist în toată regula, cu participarea elementelor de dreapta, binecuvîntate de candidatul la dictatură De Gaulle și inspirate de cercurile marii finanțe, interesate în menținerea regimului colonial din Algeria și în introducerea unui regim antidemocratic în metropolă.

În centrul acestui complot se află U.S.R.A.F., așa numita „Uniune pentru salvarea și refacerea Algeriei franceze”. Această organizație grupează în mod oficial o serie de oameni politici de dreapta, în majoritate foști gaulliști, printre care foștii miniștri Bidault și Maurice. Ea este condusă de Jacques Soustelle, a cărui carieră a început în 1940 la Londra, ca șef al serviciului secret al generalului De Gaulle. Inamic fățiș al Republicii, („Acest regim — repetă el mereu — este înapăt să trezească națiunea”) aghiotantul lui De Gaulle, devenit ulterior secretar al R.P.F.-ului, reface pe cont

propriu mișcarea gaullistă, după dizolvarea ei oficială, proclamîndu-se șeful „republicanilor-sociali”. Finanțat direct de către grupul colonialiștilor algerieni (care cotizează 10 fr. de fiecare hectolitru de vin produs pe cele 2.200.000 ha. pe care le dețin în Algeria), Soustelle este flancat în conducerea U.S.R.A.F.-ului de unul din reprezentanții lor nemijlociți, magnatul René Dumont. Ambii se află în prezent la Alger, unde conduc acțiunea de extindere a complotului, cheltuind cu lărghețe cele aproape 3 miliarde de franci recent vărsate de colonialiști în casa conspirației.

Și fiindcă sîntem la capitolul financiar al puctului, trebuie să amintim că cercurile bancare, în frunte cu L'Union de la Banque Parisienne, sînt reprezentate în complotul antirepublican printr-o persoană aproape... dezinteresată în ascensiunea lui Charles de Gaulle. Este vorba de însuși fratele „salvatorului națiunii”, mai puțin cunoscutul Pierre de Gaulle, care n-a fost decît... director al amintitului trust bancar. L'Union de la Banque Parisienne grupează numeroși reprezentanți ai patronatului francez, care au realizat profituri fabuloase din exploatarea colonialistă a Algeriei. Nu e de mirare că ziarul „L'Echo d'Alger” pe care-l subvenționează cîteva mari întreprinderi pariziene, printre care și „Campenon-Bernard” este purtătorul de cuvînt al complotiștilor. Directorul acestui ziar, viconte de Serigny, un fascist notoriu, a declarat, zilele trecute, că „revoluția din Algeria” trebuie să fie urmată de o „revoluție” în Franța, pentru a răsturna „regimul putred și pentru a desființa „cercul Adunării Naționale”...

În numele tuturor trăgătorilor de sfori conduși de Soustelle au lucrat reprezentanții castei ofițerești, pe care cei 3 ani și jumătate de război din Algeria

au transformat-o într-o clică de mercenari colonialiști. Dar activitatea lor subversivă n-ar fi fost posibilă, fără încurajarea și sprijinul oficialităților de la Paris. În această privință — după cum arată săptămînalul „L'Express” — rolul principal a revenit fostului ministru al Apărării Naționale, (Chaban-Delmas, fost R.P.F.-ist, al cărui prim colaborator, Delbecque, este astăzi unul din conducătorii juntei militare din Algeria. Chaban Delmas este directorul citorva ramuri ale trustului de aviație Dassault, iar Delbecque este strîns legat de marile trusturi textile franceze).

Dar Massu, șeful rebelilor? Cine este acest general, care a început să tină discursuri agresive în numele „patriotismului” francez și care pune preț pe o singură lectură: cartea intitulată „Contrarevoluția strategică și tactică”, un fel de breviar al cagularzilor uitatului colonel de la Rocque? Comandant de parașutiști, generalul cu mustașcioară à la Adolf, a făcut parte din toate corpurile expediționare, ultima sa aventură militară fiind Suezul. Nici astăzi nu poate ierta Massu pe cei care au împiedecat continuarea operației de la Suez. „Marele regret al vieții mele — a declarat el acum cîteva zile lui Randolph Churchill, într-un interviu dat ziarului englez „Evening Standard” — este de a mă fi supus ordinului și de a nu fi atacat Cairo. Acum sînt hotărît să nu mă mai supun, dacă va fi necesar...”

Acesta este omul cărui urma să-i dea ordine generalul Salan, împuternicitul guvernului de la Paris, pentru a-l readuce la loialitate față de Republică. Dar Salan nu s-a mai ostenit s-o facă, fiind și el adeptul unui regim de mină forte

M. Mihail

Flota a șasea americană, cu baza în Marea Mediterană, s-a îndreptat spre țărmurile Libanului. (Ziarele).

Mina stînsă a doctrinei americane

Desen de V. Kosîghin și V. Ahmatov

CONCURS

Acolo unde

NERIS se unește cu VILNIA

Departate de Marea Baltică, de marea ei ceapoasă și adormită, Vilnius cunoaște farmecul discret al fîntinilor plane.

În mijlocul unui peisaj de un rar pitoresc, acolo unde rîurile Neris și Vilnia se unesc, Vilnius se întinde pe un șirag de terase fluviale care coboară lin, formînd, la marginea orașului, un

primele cercuri marxiste. În anul 1895 la Vilnius vine Vladimir Ilici Lenin, stabilind legături cu reprezentanții locali ai cercurilor social-democrate.

Vilnius este astăzi un oraș nou. După cum va fi fost și acum multe veacuri, cînd s-a ivit la încrucișarea celor două rîuri.

iar monumentele au devenit muzee ale unei vechi civilizații.

Vilnius de azi te întîmpină cu grădini, case frumoase, scuaruri înflorite. Rîul Neris curge calm, maestuos. Orașul se dezvoltă radial, în jurul vechii cetăți lituaniene medievale.

Întreprinderile din Vilnius dau a patra parte din întreaga producție industrială a Lituaniei și ocupă, după Kaunas, locul al doilea în ceea ce privește volumul global al industriei.

Reamenajarea vechilor fabrici, construirea altora noi, moderne, mecanizarea proceselor de muncă, investițiile mari de fonduri au schimbat radical profilul orașului.

lui. Ramura principală a industriei a devenit construcția de mașini.

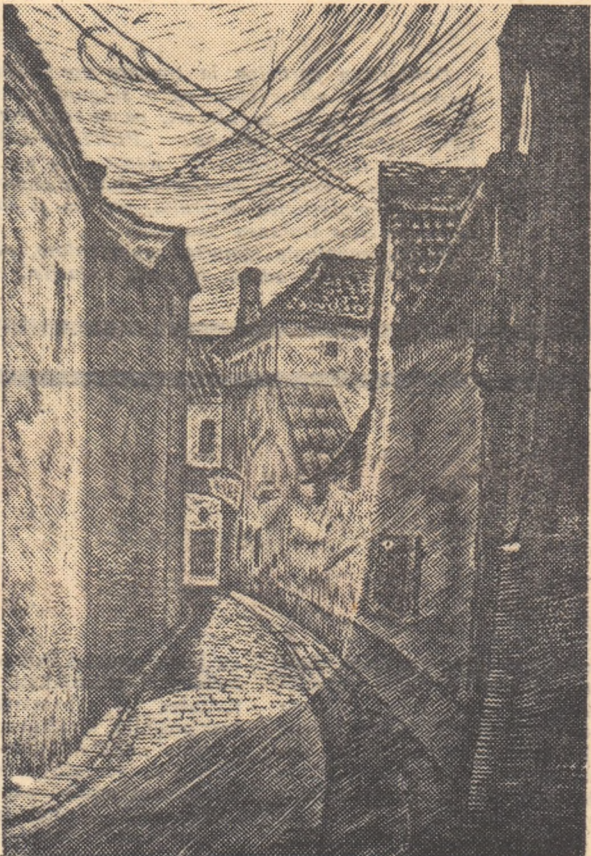
Vilnius este totodată și unul dintre cele mai mari noduri de cale ferată din vestul Uniunii Sovietice. Pe locurile unde altădată căruțele grele, truse de cai robuști, ale strămoșilor locuitorilor de azi ai orașului, transportau miere și blănuri, străbătînd păduri dese, trec acum șinele de oțel ale drumurilor ferate.

Vechile tradiții culturale ale orașului și-au găsit azi o nouă expresie. Bătrînei universități îi țin bună tovărășie Institutul pedagogic, Conservatorul, Institutul

de artă. Filarmonica de stat continuă și dezvoltă tradițiile muzicii populare și clasice lituaniene. Cele două teatre de dramă includ în repertoriul lor cele mai bune lucrări ale dramaturgilor tuturor timpurilor și tuturor țărilor. Școli și muzee, biblioteci și palate de cultură, cărți și publicații periodice — sînt tot atîtea elemente ale noii culturi socialiste lituaniene.

Vilnius, orașul în care de la un capăt la altul te întîlnești cu amintirea imediat prezentă a trecutului, crește azi spre viitorul comunist.

Ion Florescu

Vilnius. Stradela Piles.

gravură de Kusminskis

mare amfiteatru natural. Puține orașe se pot mîndri cu o privilegiate atît de încîntătoare!

Începuturile orașului se desprind abia din ceața legendelor. Ce va fi fost aici, în această împărăție a pădurilor și a mlaștinilor, înainte de a se fi pus prima piatră de temelie a orașului? Și cine și cînd a pus această piatră? În secolul al XII-lea orașul este deja pomenit în documentele vremii ca o așezare bine întărită. În secolul al XIV-lea principele Gedimin face din Vilnius capitala Lituaniei.

Așezarea sa geografică pe rîul Neris, poziția favorabilă între cele două părți respirate ca un dublu avantaj ale cîmpiei sud-estice, au dat puțință orașului să cunoască o înfloritoare dezvoltare comercială.

După victoria răsunătoare de la Grünwald (1410) asupra cavalerilor teutoni, Vilnius devine așezarea cea mai de seamă a acestor locuri.

Moscova, Novgorodul, Pskovul și alte orașe ale Rusiei, ca și ale Europei apusene, își trimit reprezentanții pînă în depărtatul centru lituanian, ai cărui locuitori sînt descriși de cronicari ca oameni neînfricați, vinjoși, cu privirea ageră și miini harnice.

Cu alternanțe de liniște și tulburare, istoria orașului continuă. La sfîrșitul veacului trecut, mișcarea muncitorească revoluționară înscrie capitole noi în cartea luptei pentru eliberare națională și socială. Spre sfîrșitul secolului al XIX-lea se organizează aici

Schelele se înalță aici suple și dese, ca niște catarge. Împrejurul lor stau — martori muți în prezentul cloecitor — clădirile și ruinele trecutului.

Principele Gedimin, cel care a făcut din Vilnius capitala Lituaniei, a lăsat posterității una dintre cele mai frumoase opere arhitecturale ale orașului: castelul casei sale domnitoare. Înconjurat de ziduri și turnuri, dintre care unele au fost restaurate în ultimii ani, castelul domină de sus, de pe înălțimea Zamkov, orașul și viața sa activă.

De acolo se deschide o privilegiate unică asupra orașului vechi. Ca într-un album arhitectonic natural, orașul oferă privitorului o îmbinare de stiluri extrem de diverse, de la stilul gotic, pînă la clasicism. Catedrala Sfintei Ana este o mărturie a epocii Renașterii; biserica Sf. Petru și Pavel, ai cărei pereți interiori sînt împodobiți cu peste două mii de sculpturi, este o creație a stilului baroc. Printre monumentele istorice ale trecutului trebuie pomenită și universitatea din Vilnius, unul dintre cele mai vechi lăcașuri de cultură europeană, ca și casa modestă în care a trăit ani de-a rîndul marele poet polonez Adam Mickiewicz.

Ulițe strîmte, șerpătoare, ca rîurile leneșe de cîmpie acoepite din loc în loc cu tunele de comunicație, cu capete care nu se văd, și pe care dată apuci nu ești sigur că nu te vei rătăci, formează încă una dintre caracteristicile acestei părți a orașului.

Arheologii fac aici săpături, arhitecții restaurări. Semnele trecutului îndepărtat ies la lumină,

Proba a fost făcută!

Ediția din anul 1937 a enciclopediei franceze „Larousse” rezerva republicilor baltice doar cîteva rînduri, în care se preciza că e vorba despre trei țări situate în nord-estul Europei, pe malurile Mării Baltice. Textele se deosebeau doar prin aceea că se arăta că Lituania avea atunci 2,2 milioane de locuitori, Letonia 1,8 milioane, iar Estonia 1,1 milioane.

Laconismul acesta își avea, desigur, semnificația sa: el arăta rolul neînsemnat pe care l-au avut aceste țări pe vremea stăpînirii moșierilor și capitaliștilor.

De 18 ani, Estonia, Letonia și Lituania au pornit pe un făgaș istoric nou. Prin intrarea republicilor baltice în cadrul Uniunii Sovietice, s-a creat un adevărat climat al înfloririi multilaterale a economiei și culturii lor.

Să luăm, de pildă, Estonia, pe care burghezia națională o transformase într-o sursă de materii prime agricole ieftine pentru țările occidentale. Ea a devenit în anii dezvoltării socialiste o republică industrial-agrară în continuă înflorire. În prezent, producția industriei estonice este de 7,5 ori mai mare decît înainte de război. Încă în anul 1956, producția de energie electrică a Estoniei a fost de 5 ori mai mare ca aceea realizată în 1940. În momentul în care va intra în funcțiune centrala electrică „Pribaltiiskaia” — actualmente în construcție — R.S.S. Estonia va ocupa primul loc în lume din punctul de vedere al producției de energie electrică pe cap de locuitor. Estonia sovietică joacă un rol crescînd în ansamblul economiei naționale a U.R.S.S. Pentru aceasta este suficient să arătăm că în prezent ea produce 65% din totalul șisturilor bituminoase extrase în Uniunea Sovietică.

Pe aceeași cale a avîntului rapid al industriei s-a dezvoltat și Letonia sovietică. În această republică baltică a avut loc o schimbare radicală a proporțiilor în cadrul economiei naționale. Ramura conducătoare a economiei republicii a devenit

industria grea, care reprezintă 50% din volumul total al producției industriale a republicii. În raport cu perioada antebelică, producția industrială a republicii a crescut de 6,7 ori. În prezent, produsele industriei grele letone sînt cunoscute și apreciate în China și Franța, în Afganistan și Bulgaria, în Indonezia și Anglia, în Birmania și România.

Pentru a ne da seama de ritmul cu adevărat uimitor al dezvoltării industriale a acestei țări, a cărei suprafață nu depășește 64.000 km.p., este suficient să arătăm că față de 1940, producția de oțel a crescut de trei ori, cea de ciment de șase ori, cea de îngrășăminte minerale de șase ori. Odată cu producția industriei grele, crește continuu producția bunurilor de consum și nivelul de trai al populației. Un singur exemplu în această privință: republica produce acum de peste 16 ori mai multă încălțăminte ca în 1940. O țară cu populație de două milioane de locuitori a produs într-un singur an — anul trecut — 6.640.000 de perechi de încălțăminte. Este un record pe care nu l-ar putea înfăptui multe țări puternic industrializate din Apus.

Nici cea de a treia republică, Lituania, nu rămîne mai prejos în ce privește nivelul dezvoltării economice. Cifrele de mai jos oglindesc puternicul avînt industrial al acestei republici sovietice. Producția ei industrială a crescut de peste șase ori față de 1940. Au fost create noi ramuri pentru fabricația de mașini unelte, de construcții navale, de mașini și utilaj agricol, de utilaj electrotehnic.

Avîntul industrial al republicilor baltice a avut ca urmare creșterea considerabilă a clasei muncitoare, ridicarea nivelului tehnic al întregii economii, inclusiv al agriculturii, așezarea întregii economii naționale pe bază tehnică nouă, modernă.

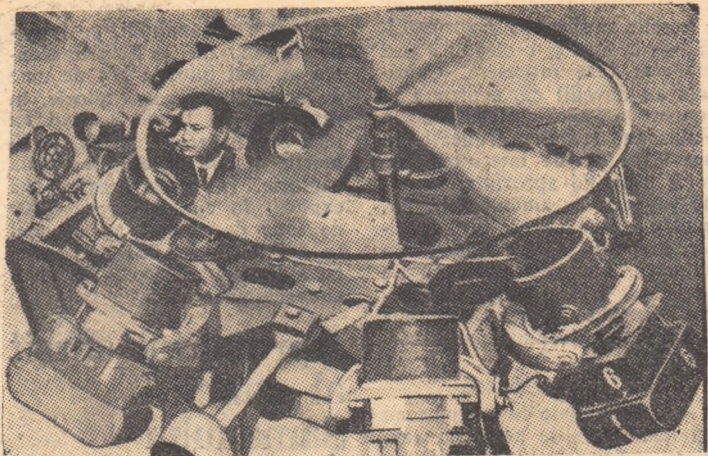
Agricultura republicilor sovietice baltice cunoaște și ea o dezvoltare continuă, neîntreruptă. În Estonia sovietică, productivitatea muncii în agricultură a crescut de peste trei ori față de perioada antebelică.

Peste 14.600 de tractoare și numeroase mașini agricole sînt folosite astăzi pe ogoarele Letoniei sovietice. Gradul de înzestrare tehnică a agriculturii republicilor baltice exprimat prin valoarea mijloacelor tehnice pe cap de locuitor este în mod evident superior multor țări occidentale. În opera de lichidare rapidă a înapoierii tehnico-economice a trecutului și în înflorirea economiei naționale a țărilor lor, popoarele baltice au simțit și simt în permanență sprijinul puternic al marelui popor rus, al celorlalte popoare ale Uniunii Sovietice. Marile uzine din Moscova și Leningrad și din alte orașe ale țării socialiste trimit în republicile baltice utilaj industrial, instalații complexe pentru întreprinderi și multe altele. La rîndul lor, pe măsura dezvoltării economiei, republicile baltice livrează republicilor-surori un volum tot mai mare de produse dintre cele mai variate.

În prezent, în condițiile reorganizării conducerii industriei și construcțiilor, economia republicilor baltice cunoaște o nouă și puternică dezvoltare. De pe acum țărînimea colhoznică a acestor republici este sigură că în cel mai scurt timp va putea întrece Statele Unite ale Americii din punctul de vedere al producției de lapte și carne pe cap de locuitor. Republicile sovietice baltice aduc aportul lor deplin la realizarea sarcinii economice fundamentale a Uniunii Sovietice — aceea de a ajunge din urmă și a depăși cele mai dezvoltate țări capitaliste din punct de vedere al producției pe cap de locuitor.

Proba a fost făcută. În cîteva ani, trei țărișoare condamnate de capitalism să vegeteze într-o stare de cumplită înapoierie economică, politică și culturală, au devenit trei înfloritoare republici sovietice, cu o economie prosperă, cu o cultură și un nivel de trai al populației dintre cele mai ridicate. Istoria dezvoltării republicilor baltice constituie încă o strălucită ilustrare a superiorității sistemului sovietic socialist.

ing. H. D. Sterian

Instalație complexă folosită de savanții estoni pentru observarea activității meteoritice în cadrul Anului Geofizic Internațional.

În fiecare clipă din zi și din noapte, planeta noastră este supusă unui bombardament continuu de particule provenite din adâncurile nesfârșitului cosmic. Savanții numesc aceste parti-

Cercetările recente efectuate de către savanții estoni au dus la îmbogățirea colecției. Tot odată, paralel cu lucrările pe sol ale geologilor, astronomii din R.S.S. Estonă desfășoară vaste studii cosmice, în cadrul A-

TAINA LACULUI KAALIARV

cule de fier sau piatră „meteoriti” și evaluează la sute de milioane numărul celor ce pătrund zilnic în atmosfera terestră. Din fericire, planeta pe care viețuim este înconjurată de un scut aerian aproape impenetrabil, care frânează elanul mesagerilor interplanetari și îi dezintegrează în cea mai mare parte înainte de a se apropia de Terra. Unii dintre ei rezistă însă acțiunii stăvilitoare a atmosferei, datorită dimensiunilor lor considerabile, și se iznesc cu toată forța uriașei lor iuțeli de soartă pămîntească. Ce se întâmplă pe locul unde se produce o asemenea ciocnire, nu este greu de bănuț. Numeroase neregularități ale reliefului terestru se datoresc meteoritelor căzuți cu mii și milioane de ani în urmă.

Un exemplu deosebit de interesant în această privință, îl furnizează străvechiul lac Kaaliarv de pe insula Saaremaa, cea mai mare insulă din R.S.S. Estonă. Forma, neobișnuită, a lacului se aseamănă cu cea a unui uriaș crater vulcanic, rezultat al exploziei unui proiectil gigantic. În regiunea învecinată lacului, scoarța pămîntească mai prezintă încă alte 6 adîncituri, tot atât de ciudate. Secole de-a rândul nimeni n-a putut explica originea lacului Kaaliarv și a adînciturilor înconjurătoare. De-abia în zilele noastre geologii au reușit să dezlege misterul craterului umplut cu apă.

Primul care a studiat îndelung lacul Kaaliarv a fost inginerul de mine eston I. A. Reinvald. După cercetări intense, Reinvald a reușit să găsească într-una din adînciturile reliefului un fragment dintr-un meteorit de fier, cu greutate de 100 gr., stabilind astfel originea meteoritică a craterelor și a lacului Kaaliarv, unic în felul său pe tot teritoriul U.R.S.S. Al doilea element necunoscut care a format obiectul studiilor geologilor a fost vechimea acestor crătere meteoritice. Cercetările efectuate de mai multe echipe de geologi estoni au permis stabilirea cu certitudine a faptului că ele s-au format acum 4000—5000 ani, datorită căderii unui meteorit de proporții uriașe. Numeroase mici fragmente de fier descoperite cu prilejul acestor cercetări au înlesnit și reconstituirea compoziției meteoritului.

Meteoritul care a dat naștere lacului Kaaliarv nu este însă singurul care a căzut pe pămîntul Estoniei sovietice de astăzi. Vizitatorii muzeului geologic din Tartu al Academiei de Științe din R.S.S. Estonă au prilejul să admire o colecție întreagă de fragmente meteoritice. Printre cele mai interesante piese ale muzeului se numără o bucată de 458 gr. din meteoritul Kaanda, care a căzut pe insula Saaremaa, la 11 mai 1855 și trei fragmente ale meteoritului de piatră Pistvere, căzut la 8 august 1863.

nului Geofizic Internațional. De o deosebită importanță în această privință este compararea intensității ionizării și luminozității meteoritelor, în vederea determinării mecanismului de eliberare a energiei de către corpul meteoritic în momentul ciocnirii sale cu atmosfera. Cu această ocazie, savanții estoni vor dezlega desigur numeroase alte enigme ale naturii, asemănătoare originii lacului Kaaliarv.

C. Vlad

CE ȘTIM DESPRE ROMÂNIA

V. Kalpin

locuitor al ministrului Culturii din R. S. S. Letonă

rol cu „doamna” Lupescu. Nu știu ce se scria pe atunci în România despre toate acestea, însă în Letonia această faimoasă pereche era prezentată de către presa burgheză ca un Romeo și o Julieta a zilelor noastre.

În comparație cu trecutul, realizările pe care le-am dobândit în dezvoltarea relațiilor cu Republica Populară Română sînt uriașe. Începînd cu anul 1955, patru teatre din republica noastră prezintă cu succes piese ale dramaturgilor romîni. Semnificativ este faptul că piesa „Citadela sfărîmată” a scriitorului Horia Lovinescu a fost pusă în scenă de doi tineri regizori romîni, — Florian și Maximilian. Cu această punere în scenă colectivul artistic al teatrului a înregistrat unul din cele mai mari succese din cariera sa. În anul 1956, pe scena Teatrului academic de dramă al R. S. S. Letone a fost prezentată piesa „Steaua fără nume” de Mihail Sebastian. Aceeași piesă a fost jucată în anul 1957 și la teatrul „Leon Paegle” din Valmiera. În sezonul actual, Teatrul dramatic rus din Daugavpils va prezenta pentru prima oară în Uniunea Sovietică piesa „Rețeta fericirii” a prietenului nostru Aurel Baranga.

Se extind și schimburile de turnee artistice dintre țările noastre. Locuitorii din Riga nu

i-au uitat pe cîntăreții romîni Arta Florescu și Ionel Tudoran, care au cîntat pe scena teatrului nostru de operă în mai 1957; ca și pe Zenaida Pally, care a apărut atît pe scena operii cît și în concertele de la filarmo-nică. Am avut apoi posibilitatea să salutăm în Riga pe cîntăreața Stella Simonetti, alt oaspete din România.

De un mare succes s-a bucurat la noi turneul orchestrei de estradă „București”. Unul din concertele acestui talentat colectiv, prezentat pe estrada din Parcul de cultură și odihnă din Riga a fost ascultat de aproximativ 50.000 de locuitori.

Filmelor romînești rulează în mod obișnuit pe ecranele Letoniei sovietice. Spectatorii noștri au apreciat în mod deosebit filmele „Directorul nostru”, „Afacerea Protar” și „Citadela sfărîmată”. Fiecare din aceste filme a fost vizionat de sute de mii de oameni.

De un mare interes s-a bucurat expoziția economiei naționale a Romîniei, organizată la Riga și în alte mari centre din Letonia.

Scriitorii letoni au reținut cu venerație faptul că la deschiderea Decadei literaturii și artei letone la Moscova — care a avut loc la sfîrșitul anului 1955 — a asistat scriitorul romîni Mihail Sadoveanu, un maestru al literaturii universale. La rîndul său, Valdis Luks, secretar al Uniunii Scriitorilor din Letonia, a avut ocazia să viziteze împreună cu o delegație de scriitori sovietici minunata d-voastră țară. Nu mai e nevoie să arătăm cît de mult a crescut la noi, în urma acestor vizite, interesul față de literatura și arta romînească.

Toate aceste evenimente s-au petrecut în răstimp de numai cîțiva ani. Evident că, în comparație cu trecutul, noi am desfășurat o activitate mai bogată, însă acestea constituie doar primii pași pe calea înfăptuirii unui program vast de dezvoltare a relațiilor noastre culturale. Un imbold în această muncă ni-l dă Declarația partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste, în care problema consolidării unității și colaborării frățești dintre țările lagărului socialist ocupă un loc de seamă.

Concluziile se impun de la sine. Țările lagărului socialist, popoarele acestor țări, trebuie să se cunoască tot mai bine. Acesta este terenul cel mai prielnic pentru dezvoltarea prieteniei, dragostei și respectului reciproc. Relațiile culturale, schimbul de opere literare și de artă, contactele personale joacă în acest sens un rol de seamă. Cărțile și tablourile, spectacolele și filmele, concertele și expozițiile oferă o imagine amplă asupra vieții, obiceiurilor și realizărilor construcției socialiste din țările noastre. Putem spune fără a exagera că relațiile culturale devin adesea începutul și baza colaborării în celelalte domenii ale vieții.

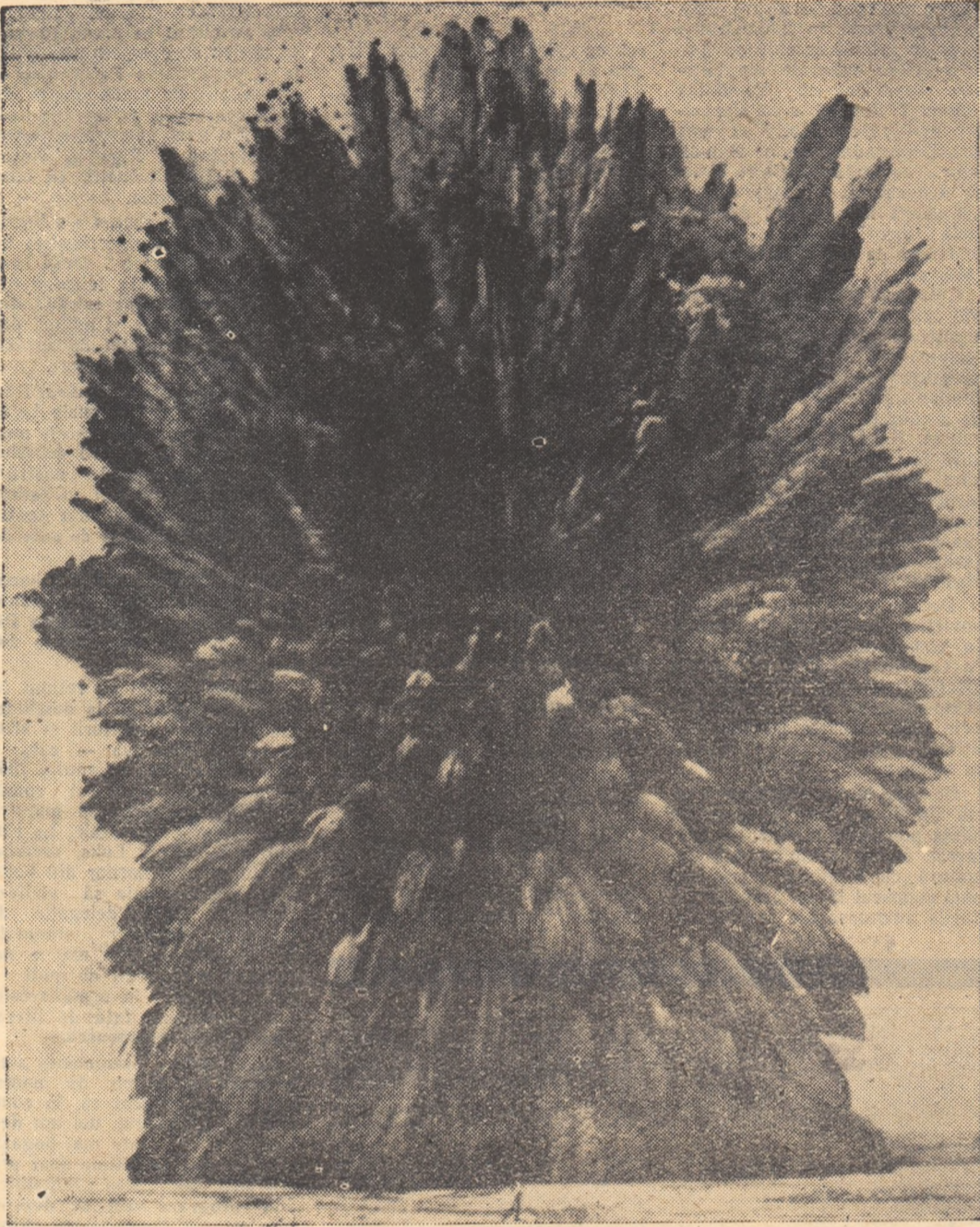
Decada republicilor sovietice baltice, ce se organizează în România este pentru popoarele noastre o marea sărbătoare. Mulțumită inițiativei prietenilor romîni a fost adus un aport de mare însemnătate la cauza tot mai bune cunoașteri reciproce, la cauza întăririi prieteniei dintre popoarele noastre.

În ce ne privește pe noi, oaspeții d-voastră, aceste zile ferice vor fi înscrise cu litere de aur în istoria culturii poporului leton. Ne vom strădui să vă urmăm exemplul. Decada culturii romînești în țările baltice nu va întîrzia prea mult.

Inserare pe Baltica

EXPLOZII

Aceștia au răspuns cu promptitudine la apel și proiectul a fost elaborat fără întârziere. Calculul a dovedit că, pentru a ajunge la zăcămintele de la Paincean trebuie aruncați în aer 9.121.000 de metri cubi de rocă, utilizând aproximativ 1.000 de vagoane de amonit. Ulterior, pentru a reduce costul lucrărilor, amonitul a fost înlocuit cu salpetru. Lucrarea urma să fie realizată în trei etape. Inginerul sovietic Mihai Dokucaev veni la fața locului spre a cerceta terenul.

Și iată ce povestește:

— Zăcămintele de la Paincean au fost dezvelite prin trei explozii. Specialiștii sovietici au dirijat preparativele pentru prima explozie. În același timp, ne străduiam să-i inițiem pe prietenii noștri chinezi în secretele excavării prin explozie. Fiecare dintre oamenii noștri era dublat de un tehnician chinez. De pildă, eu lucram la conducerea lucrărilor împreună cu tovarășul Li; stațiunea de mine era condusă de doi ingineri, sovieticul G. Plahov și chinezul Mu, ș.a.m.d.

Așezarea încărcăturilor ne-a dat mult de furcă. Muntele era străpuns de nenumărate scobituri vechi. Odată, aici se extrăgea argint iar munții erau străbătuți de tunele înguste, galerii și grote. Aceste goluri periclitau reușita exploziilor noastre. Cu eforturi unite, chinezii și sovieticii au învins și această greutate. Prima explozie a avut loc la 19 iunie. După aceea, specialiștii chinezi au continuat singuri lucrările. Rezultatele dobândite au depășit toate așteptările. Nu mai rămăseseră decât 9—13 metri de rocă pentru a atinge zăcămintele de minereu. A fost înlăturat și acest ultim strat, iar astăzi zăcămintele de cupru de la Paincean sînt exploatare în mine de suprafață.

Un rîu își schimbă albia

În regiunea Sverdlovsk (Ural), la Pokrovsk, subsolul ascunde mari zăcămintele de cupru și fier. Minerurile din regiune sînt vestite de mult pentru conținutul lor bogat în metal. Pe alocuri, ele sînt aproape de suprafață și pot fi extrase în cariere. Dar, în ultimii ani, zăcămintele au început să se epuizeze.

Intr-o zi, geologii au desco-

ma parte a canalului, pe lungime de 450 metri. Pentru aceasta au fost folosite 174 de tone de amonit. A doua explozie, în decembrie, a lungit traseul cu încă 348 metri. În sfîrșit, la 25 martie a fost declanșată ultima explozie. În urma acestor trei explozii în cursul cărora 3.100 de tone de amonit au aruncat în aer peste 735.000 de metri cubi de sol stîncos, Kolonga și-a schimbat albia.

Apropiatul sfîrșit al stîncii Șamanului

Cei care au avut prilejul să treacă pe lângă lacul Baikal, în locul unde Angara își începe drumul, au remarcat fără îndoielă această stîncă uriașă.

Pentru a exploata din plin centrala hidroelectrică de la Bratsk, e necesară crearea unui mare lac de acumulare, de 200 miliarde m.c. După construirea barajului, vor trebui să treacă patru ani pentru a umple lacul, folosind jumătate din debitul fluviului. Cu toate acestea, s-a hotărît ca hidrocentrala să fie pusă în funcțiune cu doi ani mai devreme!

De unde va fi luată apa necesară? Poate fi oprită Angara în întregime la cheile Padunului? Dar atunci, pentru o bună bucată de vreme, plutirul și navigația ar fi oprite cu desăvîrșire, ceea ce nu este cu puțință. Surplusul de apă trebuie deci luat chiar din Baikal.

Treaba ar merge ușor și repede dacă n-ar exista stîncă Șamanului. Acest enorm bolovan formează o barieră de cîțiva kilometri lungime, tocmai la ieșirea Angarei din Baikal.

Constructorii au hotărît să sapă un canal lung de 7 km, pe fundul Angarei, chiar prin stîncă Șamanului. Anul trecut inginerii G. Vasiliev și A. Kobzarev au sosit pe șantier, pentru a elabora proiectul exploziei. La vară, vor începe pregătirile necesare în vederea acestei fantastice explozii. Din spre țărîmul stîng vor fi săpate spre fundul fluviului, opt puțuri oblice și tot atîtea galerii. După aceea, se va construi sub fluviu un tunel de 7 km, lat de 2,5 m și înalt de 3 m. În tunel va fi așezată o încărcătură de 3.000 de tone de exploziv, care va fi adus în 1.500 de vagoane. Interesul deosebit al acestei lucrări constă în faptul că totul va fi făcut printr-o sin-

care refac natura

La vest și la sud-est de Uralsk, la o depărtare de 200 km., se întind văile Cije, stepe fertile, udate de marile torente de primăvară. Pe aici își poartă apele două riuri: Cija 1 și Cija 2. Amîndouă izvorăsc din regiunea Saratov, trec prin stepele Kazahstanului apusean și se pierd departe spre vest. Primăvara, la vremea dezghețului, aceste riuri se transformă în adevărate puhoie care se revarsă asupra stepelor, formînd un liman uriaș, de peste 2.300 km. p. Apoi iarba începe să răsară, cînd terenul mai este încă pe jumătate inundat. Iar vara, întregul liman se transformă într-o minunată pășune.

S-ar părea că nici nu se pot găsi în altă parte condiții mai bune pentru dezvoltarea creșterii vitelor. Există însă și aici un mare neajuns: vara, apa dulce lipsește în multe locuri, pe o rază de zeci de kilometri. Geologii și hidrogeologii au încercat să vină în ajutorul crescătorilor, dar fără succes. Apele subterane s-au dovedit a fi sărate și cu gust amar. Așa se face că aceste stepe mănoase au rămas nefolosite veacuri de-a rîndul.

Iată însă că acum doi ani s-a pornit o adevărată campanie pentru valorificarea văilor Cija.

S-a hotărît ca vasta pășune să fie acoperită cu o rețea de iazuri, avînd fiecare o capacitate de pînă la 10.000 m.c. Proiectul este cu adevărat original: apa nu va fi adusă prin mijloace artificiale, ci va veni singură, în timpul dezghețurilor de primăvară, și va umple iazurile dinainte pregătite.

În iarna aceea, zăpada fusese foarte abundentă pe acele meleaguri, ceea ce înlesnea realizarea planului. Spre a accelera lucrările de construcție, numărul celor însărcinați cu săparea primelor 100 de iazuri a fost ridicat la 25. Să nu vă mire: căci acești oameni nu mînuiau casmale, ci explozibili.

Cît a fost iarna de lungă, stepele au răsunat fără conținere de iureșul exploziilor. La fiecare două sau trei zile, pe cîmp apărea o nouă grupă uriașă, de formă lunguiață. Pentru săparea fiecăreia dintre ele se cheltuiau 30 de tone de amonit. Lucrările nu erau întrerupte nici de viscole, nici de vînturile violente.

Primăvara a fost foarte îmbelșugată în apă, și în vara aceluiași an au și sosit în stepele Cija primele turme formate din cîteva mii de oi. Anul trecut au mai fost săpate alte 200 de iazuri, folosind aceleași mijloace.

În felul acesta, văile Cije au fost definitiv transformate în excelente pășuni.

Comorile din munții de bronz

Intr-o frumoasă zi din iunie 1956, o explozie uriașă anunță că în China s-a născut un nou gigant industrial: combinatul metalurgic din Paincean, producător de aramă și sulf.

Geologii chinezi cunoșteau de mult comorile ascunse în adîncul pămîntului, la Paincean. Dar aceste bogății erau aproape inaccesibile. Minerul de cupru era închis adesea în straturi foarte adînci, acoperite de munți de piatră. Exploatarea ar fi cerut prea mult timp și prea mari cheltuieli. O singură soluție ar fi fost indicată: distrugerea munților și extragerea minerului în cariere deschise. Dar, chiar cu ajutorul celor mai puternice mașini nu era deloc ușor să înlături asemenea mase de rocă dură. De ce atunci, s-au întrebau specialiștii nu am arunca în aer stîncile enorme care ascund zăcămintele? Cum însă în China nu fuseseră niciodată în reprimă astfel de lucrări a fost soliciat ajutorul inginerilor sovietici.

perit un nou zăcămint, în apropiere de Pokrovsk-Uralsk. Din păcate, însă, exploatarea era împiedicată de riul Kolonga. Trecînd chiar pe deasupra zăcămintelor, acesta imbibase solul cu apele sale reci, iar tentativele de a extrage minerul, săpînd puțuri de drenaj, dădură greș. Construcțiile subterane erau îndată inundate de apele rîului.

Există o singură posibilitate: abaterea rîului Kolonga. Inginerii au elaborat atunci un proiect de construire a unui canal adînc, săpat în piatră, pe o lungime de un kilometru. Cu mașinile, treaba ar fi cerut ani întregi. S-a recurs din nou la explozii.

Spre a așeza încărcăturile de exploziv de-a lungul viitorului canal, au fost necesare 127 de găuri de mină cu o adîncime de pînă la 26 m. De asemenea, au fost construite camere de explozie de-a lungul traseului.

Lucrările erau însă stînjenite de apele rîului, care inundau mereu săpăturile. Pompele funcționau zi și noapte, dar constructorii erau totuși siliți să lucreze în apa înghețată care le ajungea pînă la genunchi. Mulți au dat dovadă de o mare dîrzenie și chiar de eroism.

Cea dintîi explozie, efectuată în aprilie trecut, a născut pri-

gură explozie, de proporții nemaivăzute.

Unii specialiști socotesc că o asemenea explozie poate cauza multe stricăciuni, prin formarea unui talaz uriaș care ar amenința șantierul hidrocentralei, și prin uciderea peștilor din lacul Baikal. Totuși, studiile amănunțite ale inginerilor demonstrează că „ciocanul de apă” va fi absorbit cu repeziune de cîturile fluviului. Iar pentru a salva peștii, în sfera exploziei va fi creat un cîmp electric care îi va alunga pentru un timp din perimetrul primejdios. Declanșarea exploziei este prevăzută pentru anul 1960.

De-a lungul veacurilor, explozia a fost socotită de oameni o teribilă nenorocire, proprie numai războiului. Mai există și astăzi nebuni al căror idol este forța distrugătoare a exploziilor. Dar poftele acestora în timpină împotriva dîrză a Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară. În această parte a lumii, oamenii doresc ca deasupra planetei noastre să răsună de acum încolo numai detunăturile exploziilor creatoare, ca omeni să uite pentru totdeauna exploziile aducătoare de moarte și distrugere.

A. Natalin

LOCUINȚA

1958 anului

Cel mai interesant oraș din lume" așa și-a intitulat, acum 23 de ani, articolul despre Moscova, Walter Duranty. Fața Moscovei — spunea ziaristul american — se schimbă de la o zi la alta. „Dacă în primii ani procesul de reconstruire a capitalei rusești se făcea în progresie aritmetică, acum el se face în progresie geometrică. În fața ochilor noștri Moscova capătă conturul precis al viitorului”.

De atunci au trecut aproape trei decenii. În acest răstimp poporul sovietic a scris epopeea grandioasă a planurilor cincinale și a celui mai aspru și mai sângeros război. Într-un interval scurt, cu o energie uimitoare a vindecat apoi rănile țării, a reînălțat din ruine orașele și satele și a început o operă de reconstrucție cum n-a mai cunoscut istoria.

Numai în ultimii 5 ani în Uniunea Sovietică s-a construit atita încit suprafața totală a noilor clădiri depășește fondul de locuințe al întregii Rusii pre-revoluționare. Anul acesta orașele și așezările muncitorești s-au îmbogățit cu alte 48 de milioane de metri pătrați de suprafață locativă sau 1.600.000 de locuințe; încă 61 de milioane metri pătrați vor fi dați curînd în folosință.

Și totuși problema locuințelor mai este acută, dar numai pentru cîțiva ani. Sarcina trasată de Partidul Comunist și Guvernul Sovietic de a se lichida în următorii 10-12 ani lipsa de locuințe, se rezolvă cu succes. Într-un răstimp relativ scurt, în timpul construcțiilor s-a petrecut o adevărată revoluție. În clipa de față construcția de locuințe se transformă într-un proces succesiv și rapid de asamblare a pieselor și panourilor prefabricate. Trei pătrimi din construcțiile noi ale Moscovei sînt executate după această metodă modernă, extrem de avantajoasă.

Importanța acordată în Uniunea Sovietică construcției de locuințe este dovedită și de concursurile pentru cel mai bun proiect, care se organizează periodic, ținîndu-se seama de condițiile geografice, de climă și de densitatea populației. Cel mai bun proiect este imediat realizat în practică. De aceea în Uniunea Sovietică tipurile de locuințe se perfecționează de la an la an. Ceea ce ieri era socotit ultimul cuvînt al tehnicii, apare azi ca o etapă depășită.

În această privință este foarte edificător raionul Novie Ceremuški, care pînă nu de mult era cea mai îndepărtată periferie a Moscovei. Astăzi Novie Ceremuški este cel mai mare șantier al capitalei sovietice. Blocurile noi formează aici cartiere întregi. Printre ele grupul nr. 9 are un caracter experimental. Cele 16 blocuri ale grupului sînt construite în felul următor: 8 au pereți de cărămidă, 2 — pereți din blocuri mari de cărămidă, 4 — din blocuri din beton și zgură și 2 — din panouri mari. Grupul acesta impresionează orice vizitator. Principiul deplinei libertăți în construcție a înlăturat monotonia străzii. Fațadele netede, sobre și elegante, sînt împodobite cu o combinație cromatică de mult gust și fantezie. Pînă și lădițele pentru flori de pe balcoane

sînt colorate diferit: în albastru, roșu, verde.

Grupul de blocuri nr. 14 este cunoscut în raionul Novie Ceremuški sub numele de grupul inginerului Lagutenko. Autorii proiectului conduși de inginerul constructor Vitali Lagutenko au realizat o construcție originală în care rolul de susținere nu-l au pereții exteriori, ci pereții despărțitori interiori, din beton armat. O astfel de casă este mult mai ușoară decit una de cărămidă. În locul pereților exteriori groși, se aplică panouri din beton armat cu o grosime de 16 cm. Ele sînt încălzite printr-un sistem special și fătuite cu plăci de ceramică de culoare deschisă.

Să intrăm într-un astfel de bloc. Treptele scării sînt din cărămidă colorată, iar balustradele din material plastic. Simplu și frumos. Blocul are 48 de apartamente, dintre care 16 cu 3 camere, 12 cu 2 camere și 20 cu o cameră. Locatarii au la dispoziție apă caldă și rece, încălzire centrală și trei racorduri la antena comună de televiziune, la rețeaua de radioficare și telefoane. Rațele soarelui se reflectă pe podelele frumos colorate. Desenul lor amintește covoarele orientale. Pereții bucătăriei și ai camerei de baie sînt căptușiți cu plăci albe de faianță. Fiecare locuință are atenanse proprii. Deși diferite din punct de vedere arhitectonic și al construcției, blocurile, apartamentele acestea au o trăsătură comună: planificarea riguroasă și economică a spațiului, care nu îngăduie să se piardă nici un metru de suprafață.

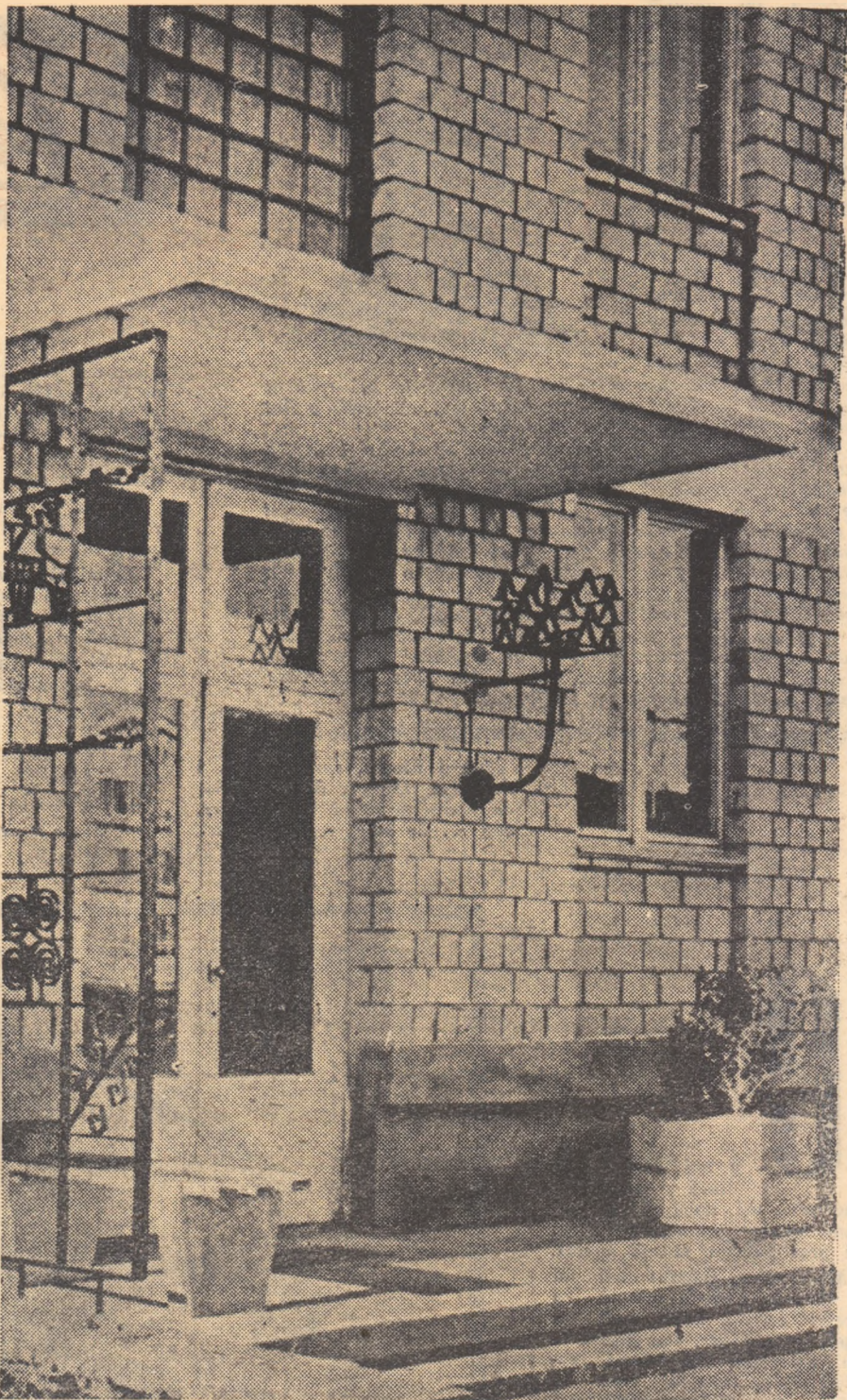
Iată, de pildă, un apartament din două camere. Într-una e dormitorul, cealaltă slujește de sufragerie și salon. Toate dulapurile sînt în perete. În apartamentele cu trei camere, încăperea în plus este de obicei destinată copiilor. Între sufragerie și bucătărie se află un perete despărțitor sub formă de dulap. Gospodina e scutită să mai străbată de fiecare dată drumul pînă la bucătărie. Ea servește mîncarea din bucătărie direct în sufragerie prin această deschizătură specială, după care „reface” peretele. Apartamentele cu o singură cameră au vestibul, bucătărie și baie.

Acestea sînt locuințele anului 1958. ...Zilnic, zeci de ordine de repartizare deschid în fața oamenilor ușile noilor locuințe. Camioanele care transportă mobila au devenit un detaliu caracteristic al peisajului urban. Este de ajuns să arătăm că în 1957, numai camioanele din Moscova au efectuat 100.000 de transporturi, ducînd în case noi lucrurile moscoviților.

Dis-de-dimineață, de cum se deschid, magazinele de mobilă se și umplu de cumpărători. Zilnic se vînd nenumărate garnituri întregi pentru dormitoare și sufragerii, bucătării și camere pentru copii, sau piese dispartate.

Și cu toate acestea nu toți cumpărătorii sînt satisfăcuți de achizițiile făcute, ba unii pleacă fără să ia nimic. Asta se întîmplă nu numai pentru că deocamdată mobila nu ajunge, ci și pentru că ceea ce se află în vînzare nu corespunde întotdeauna cerințelor moderne, noilor tipuri de locuințe.

Dar rezolvînd problemele construcției de masă, nu uităm nici de estetica locuințelor, de faptul că interioarele trebuie să fie atrăgătoare. La Academia de construcții și arhitectură a U.R.S.S., în atelierele Institutului „Mosproekt” și la Biroul special de arhitectură și construc-

Intrarea într-unul din noile blocuri.

ții, această problemă e studiată sub toate aspectele. Arhitectul, constructorul, pictorul, zugravul, specialistul în tehnică sanitară, electricianul, medicul igienist se străduiesc împreună să facă locuința cît mai confortabilă și mai frumoasă. În paginile publicațiilor sovietice de arhitectură, alături de problema spațiului locativ, a înfățișării exterioare a locuințelor, se discută deopotrivă cum trebuie să fie mesele și divanele, perdelele și covoarele, statuetele și vasele de flori.

La Expoziția permanentă de construcții, alături de planurile generale și schemele de oraș, se pot vedea machete în mărime naturală înfățișînd locuințe cu garnituri complete de mobilă. De multă apreciere se bucură mesele și divanele demontabile, servantele combinate, dulapurile construite în perete, cu mesele de toaletă.

La Expoziția universală de la Bru-

xelles au fost expuse machetele unor apartamente cu două și trei camere. Mobilă care le împodobește este opera colectivă a arhitecților, pictorilor, lucrătorilor din industrie. Ea va fi curînd produsă în serie de fabricile din Moscova, Leningrad, Riga, Tallin, Kiev.

De la prototip la milioane de exemplare! Ținînd seama de cerințele cumpărătorilor, consiliile economiei naționale se orientează spre garnituri de mobilă elegante, frumoase, moderne, pentru sufragerii, dormitoare, birouri, bucătării...

Mai bine de două milioane de locuințe vor primi, anul acesta, în țara noastră, locatari noi. Acestor oameni, ca și întregului nostru popor, statul le pregătește condițiile unui cămin plăcut, atrăgător, elegant și modern.

B. Lvov

Salon într-un apartament cu trei camere

Opera lui Andrei Upit este legată de cele mai bune tradiții ale literaturii progresiste universale. Fiu de țaran sărac, Upit oglindește în opera lui, cu un profund umanism viața satului leton, soarta amară a celor mulți și năpăstuiți odinioară în patria lui. O mare influență asupra dezvoltării scriitorului a avut-o prima revoluție rusă și studierea filozofiei marxiste, a literaturii ruse și universale. Pătrunsă de realism critic, opera lui Upit este vădit influențată de ideile a doi dintre marii scriitori ruși Cehov și Gorki.

Printre operele cele mai de seamă ale lui Andrei Upit în care acesta demască burghezia și moravurile ei, se numără romanele „Robejnieci”, „Înainte de furtună”, „Sub călcâiul de fier”. După instaurarea puterii sovietice în Letonia, Upit a dăruit poporului său, de care se simte strins legat, adevărate fresce ale vieții și luptei acestuia. În 1945, Upit a publicat romanul istoric „Pământ înverzit”, o descriere a complicatului proces de diferențiere a claselor în Letonia, apoi, în 1951, romanul „Lumină printre noi”, lucrare istorică de mare valoare în care autorul înfățișează în plină acțiune clasa muncitoare letonă de la sfârșitul secolului al XIX-lea. În afară de romane, Upit a mai scris numeroase piese de teatru, nuvele și schițe.

Ozol

schiță de ANDREI UPIT

nișor de casă. Lingă gară dădui de Ozol: păsea încet și cu toate că părea frânt de oboască, purtările-i erau neschimbate.

— Ei, ai găsit calul? — îl întrebai, îmboldit de curiozitate.

— Nu, nu l-am găsit — îmi răspunse scoțind din buzunar un covrig uscat. Vreți?

Nu-mi plăceau covrigii ușiți, așa încât am clătinat din cap, în semn că nu. Jignit, Ozol strecură covrigul înapoi în buzunar.

— Îți pare rău e-ai rămas fără cal? — continuai să-l întreb, în timp ce ne înturnam spre casă.

— Cum să nu-mi pară rău... așa pierdere...

— Cu ce-o să ari acum?

— Să ar? Cred că are să

de ce îi era mai ușor când avea cal și dacă nu cumva făcea cărăușie la gară.

— Cărăușie? Da' ce, dijmașul are timp de așa ceva! E drept, iarna, se mai întâmplă să câștigi un ban și din asta. Dar vara nici vorbă nu poate fi: și fără cărăușie, muncești până peste cap. O dată pe lună trebuie să dau pe la moară să macin grâul pentru un unchiu care-i la azil, iar la două săptămâni trebuie să-mi pornesc nepoata la oraș să se caute de ochi la doctor și să mai duc și feciorului meu, care învață acolo, cite ceva de-ale gurii.

Până atunci nu știseam că Ozol ar avea un băiat mare, care învață la școală, la oraș.

— Nu-i chiar copilul meu —

reera. Dumeata câștigi așa de mult?

— De, ce să zic, cu ajutorul calului...

— Bine da' unchiu are patru cai și tot se plinge că nu poate să le facă pe toate. Că-ar fi ziua prea mică.

Ozol prinse să zîmbească:

— Ei, se mai întâmplă să ieși în ajutor și noaptea.

Il privii uimit:

— Cum, lucrezi și ziua și noaptea? Nu-i prea greu?

Ozol mă privi cu blindețe:

— Se înțelege că e greu. Da' nici nu lucrezi chiar toată noaptea. Ba te dor umerii, ba îți înțepenește spinarea, ba se întâmplă chiar să ațipești de-ansi-cioarele. Te trezești, așa, deodată, că scapi lopata sau coasa din mână; dar îți revii repede în fire. Ce să-i faci, asta-i soarta argatului: își dezdoaie spinarea, se freacă la ochi și se-apucă iar de treabă.

Abia acum îmi dădui seama de ce era Ozol așa de tăcut și gînditor. Cu toate acestea nu puteam pricepe cu nici un chip de ce trebuia el să poarte de grijă și unchiului de la azil, și nepoatei bolnave și feciorului de fierar care învăța la oraș.

— Ce-i fi avînd nevoie de toate acestea? — mă trezii rostind.

— Ce nevoie? Da' ciudat mai judeci. Tu de ce simți neviața să alergi la mamă-ta, s-o iei de gît și să-ți spui, în gînd că n-ai să dai voie nimănui, dar nimănui s-o jignească vreodată? Poți să-mi explici de ce? Nu poți? Ei vezi, așa stau lucrurile și cu „a avea nevoie” asta. Și apoi ce erezi că astea-s toate grijile mele? Doar am și eu familie și încă mare: un băiat infirm, o fată bolnavă de epilepsie... Pe toți trebuie să-i hrănesc, să-i îmbrac. Și apoi nu poți trăi chiar așa, ca în pădure: mai vrei și tu acolo să citești un ziar, să mai cumperi o cărțuție...

Nu știu cum se făcu, dar mâna mea mică se trezi deodată în palma mare, aspră și bătătorită a lui Ozol.

— Dar vezi, fără cal o să-ți fie greu...

— Ei, cal nu mai am, da' nă-dăjduiesc că... Și totuși are să trebuiescă să intru argat! De-acu, din zori și până-n seară o să nădușesc în toată legea, ba o să mai lucrez și noaptea cite un ceas-două. Poate că așa am să mă descurc. E a treia oară cînd trebuie să renunț la dijmă. Prima oară, acum zece ani, focul mi-a mistuit toată agoniseala. N-am rămas decît cu cămașa de pe mine. A doua oară m-au jefuit și acum din nou... Cu cincizeci de ruble s-ar putea cumpăra un cal... În trei ani poate e-oi strînge banii ăștia...

Deodată simții că nicăieri pe lume nu există om mai dîrz, mai curajos decît Ozol; îi mîngîiai mina aspră și o trăseai spre mine:

— Unchiule Ozol!...

— Ce-i băiete?

De rușine și părere de rău simții cum mi se urcă singele în cap.

— Aș vrea... să te rog, mă-ai dăruit... un covrig...

Ozol scoase covrigul din buzunar și mi-l întinse.

— Ei, mînincă-l dacă-ți place. N-am găsit alții mai buni la cîrciumă. Lam cumpărat pentru țînții mei și pentru tine. La fiecare cite unul.

Începu să mușce din covrigul uscat și îmi părea că niciodată pînă atunci nu rîncasem altul mai bun. Pînă acasă, n-am mai scos o vorbă. Numai Ozol m-a mai mîngîiat o dată pe cap.

De atunci, eu și Ozol sintem cei mai buni prieteni.

Intr-o noapte, spre toamnă, i s-a furat calul. A două zi, dis-de-dimineață porni în căutare, deși cei de acasă repetau într-

Cu toți cei de pe lingă gospodăria unchiului mă împăcam de minune, numai cu dijmașul Ozol nu prea puteam să mă înțeleg. Mă simțeam măgulit cînd mi se admirau hotforii galbeni cu șireturi cafenii, haina nouă și șapca de marinar. Imi plăcea să fiu înconjurat de atenții, răzgîiat, să fiu lăsat să intru în grădina de zarzavat unde dădeam iama în straturi. Și totuși, nu mai eram un orășan novice, cum mă mai prefăceam încă uneori a fi. După două săptămîni petrecute la țară, în sat, știam deosebi rătoitul de rață sau orzul de ovăz, deși îi mai minunam încă pe cei dimprejur cu nepriceperea mea într-ale vieții rustice, silindu-i să-mi explice o dată și încă o dată lucruri pe care de fapt le știam de multă vreme. În gîndul meu îmi cam rideam de ei, cu excepția lui Ozol care nu se prea lăsa tras pe sfoară. În asemenea împrejurări îmi arunca o călătura de gheată, pătrunzătoare, din care eu, unul, înțelegeam cit se poate de bine că-mi dibuise gîndurile cele mai ascunse. Atunci, nu știu cum se făcea, mă cuprindea un simțămînt de rușine. Asta era de altfel și pricina pentru care căutam să mă fereșc cît puteam de Ozol, iar cînd n-aveam încotro și trebuia totuși să dau ochii cu el eram cît se poate de potolit, de cuviincios.

Numai în două rînduri s-a supărat Ozol pe mine. O dată cînd am vrut să stric un cuib de rîndunică de sub streșină și a doua oară, cînd am ris de o-pincile murdare ale feciorului lui Vitol palmașul, un zilier de-ai noștri. S-a mîniat atunci așa de rău, încît mai-mai să-mi tragă un toc de bătaie. De obicei însă, Ozol era cum nu se poate mai liniștit. Părea muncit într-una de gînduri, și nu ieșea din înfățișarea lui de om abătut. Barba zbîrlită și-o purta întotdeauna nepieptănată, iar miini-le-i mari, cu degete noduroase, învinețite de muncă, erau pline de crăpături. Lăsînd de o parte pătăranile de mai sus, Ozol se purta totuși frumos cu nune. Dacă mă întîlnea cumva în drum mă aburca pe cal, mă lăsa să călăresc puțin, după care mă așeza în căruță sau între hulu-bele plugului și mă ducea acasă. Nu, nu puteam să fiu supărat pe el!

desen de TIA PELTZ

uaa că i-l ar fi furat niște țigani și că erau puține nădejdi să mai dea de el. Această nenorocire îl putea sili însă să renunțe la dijmă, să se întoarcă la munca de argat, așa că omul se încăpățîna să-l caute.

În seara aceleasi zile, tot plimbîndu-mă, mă depărtai bi-

trebuiescă să intru argat la unchiul tău!

— Da'cui îi e mai ușor, dijmașului sau argatului?

— Greu e și așa și așa, da' atunci cînd aveam calul era, parcă, ceva mai ușor, că puteam lua pămînt în dijmă.

L-am mai iscodit se înțelege,

îmi mărturisii Ozol. E băiatul unui fierar din Vatai. Tu nu-l cunoști. Am fost prieten din tînerete cu tatei-său. Anul trecut au murit, el și nevasta lui, de vîrsat și copilul a rămas în scama mea.

— Da' ce să-ți dai copiii la școală, la oraș, trebuie bani nu glumă — îmi dădui eu cu pă-

Cine va câștiga campionatul mondial?

ANGLIA

WORLD SPORTS

Este greu să prevezi rezultatul întrecerilor sportive individuale, dar este și mai greu să încerci să dai un pronostic exact în ceea ce privește jocurile pe echipe.

Șaisprezece din cele 87 echipe naționale care alcătuiesc Federația internațională de fotbal (dintre care 50 au participat la jocurile de selecție), au ajuns astăzi în finală, unde sorții pot avea un rol nu de mică importanță.

Risc să par infumurat, dar toți cunoscătorii și masa iubitorilor fotbalului din lumea întreagă vor fi de acord cu mine dacă voi afirma că formațiile învingătoare în grupa a IV-a (U.R.S.S., Anglia, Brazilia, Austria) pot fi considerate la ora actuală fără rezerve, ca cele mai tari echipe din lume. E puțin probabil ca această concluzie să nu fie exactă.

În ultimă instanță, valoarea echipelor din grupa a IV-a poate împiedica până și o echipă foarte calificată să obțină victoria în finală. În sfârșit, tocmai în grupa a IV-a lupta pentru calificare în sferturile de finală va fi foarte strânsă.

Rușii dispun de o echipă foarte bună care, fără îndoială, poate rivaliza cu oricare altă formație în ceea ce privește tehnica individuală și jocul colectiv. Nu au însă destulă suplețe pentru a se adapta la orice manieră de joc, le lipsește inițiativa personală și se prea poate să nu aibă nici precizia șuturilor — care este hotărâtoare (boala de care suferă și mulți alții).

Dacă (subliniez acest „dacă”) Rusia va cuceri primul sau al doilea loc în cadrul grupei respective, va avea multe șanse să figureze în finală printre primele clasate și s-ar putea să câștige chiar titlul de campioană.

Totuși, presupun că primele două locuri în grupa a patra le-ar putea ocupa Brazilia și Anglia. Dacă nu ar fi fost catastrofa de la München aș fi acordat cu mai multă convingere Angliei primul loc în marea competiție, deși am considerat și mai înainte că echipa noastră are nevoie de mult noroc pentru a încheia turneul fără înfrângeri.

Uneori înclin să cred că pe primele locuri s-ar putea clasa și austriecii, pricinuind astfel surprize neplăcute adversarilor lor. De multă vreme ei sînt recunoscuți ca o echipă puternică, deși în cadrul grupei lor forma pe care o dețin le rezervă abia ultimul loc.

Rusia, Anglia și Brazilia sînt favorite. În aceste condiții e cu mult mai ușor, mai bine și mai util să începi cu echipa cedașă, de la care nimeni nu se așteaptă la surprize. Aceasta este poziția la start a Austriei.

Așa dar, pe primele patru locuri aș indica Anglia, U.R.S.S. (dacă se va clasa prima sau a doua în cadrul grupei), Irlanda de Nord și Ungaria.

Las în „rezervă” Brazilia, Germania, Cehoslovacia și Iugoslavia, intrucît acestea trebuie să intre mai întâi în sferturile de finală și abia după aceea să concureze la titlul suprem.

dr. WILLY MASEL

UNGARIA

Népszport

Tinînd seama de tragerea la sorți a grupelor și raportul de forțe, consider că în semifinală

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ

In lumea sportivă, întrebarea aceasta este la ordinea zilei. Sute de pronosticuri, anchete, sondaje încearcă să indice echipa câștigătoare.

In același scop ziarul „Trud” a întreprins o anchetă internațională printre revistele sportive. Reproducem aici o parte din răspunsurile primite de cotidianul sovietic.

vor intra echipele Angliei, Cehoslovaciei, Republicii Federale Germane și U.R.S.S.

Nu am destul curaj să indic cu precizie echipa învingătoare. Pot face doar presupuneri. Dar dacă echipele pe care le-am enumerat la început vor intra în semifinală, cred că în întâlnirea decisivă, selecționata U.R.S.S. va ieși învingătoare fie în fața echipei germane, actuala campioană, fie a celei engleze.

ENDRE TABAK

R.D.G.

Fußball-woche

E greu, desigur, să prevezi învingătorul deoarece, după părerea noastră, există mai multe echipe a căror valoare le dă dreptul să emită pretenții la premiul cel mare.

Vom încerca, totuși, să indicăm echipele cele mai bune, care după părerea noastră vor participa la jocurile finale. Prevedem șanse mari de victorie selecționatei Angliei, cu toată catastrofa care s-a abătut asupra clubului „Manchester United”. Englezii au o bună pregătire fizică și ardore în luptă, construiesc atacuri rapide și eficiente. Aceste calități au reușit împede la ultimele întâlniri internaționale susținute de ei. De aceea, spu-

sunt de des de succes ca cele ale selecționatei engleze. Tocmai pentru acest motiv considerăm că șansele englezilor sînt mai mari.

Credem că pe primele patru locuri se vor clasa: Anglia, U.R.S.S., Argentina, Cehoslovacia.

BUCHSPIESS

POLONIA

SZPERSŁAD SPORTOWY

Pronosticul nostru este: Anglia, Argentina, U.R.S.S., Cehoslovacia sau R.F.G. Pe jocurile 5-8 se vor clasa — Ungaria, Iugoslavia, Scoția, Suedia.

REDAȚIA

FRANȚA

MIRDIR SPRINT

Deși în ultimii ani am avut posibilitatea să urmăresc jocul majorității celor 16 echipe care vor evolua în Suedia, îmi este greu să răspund la întrebarea d-voastră și să-mi întemeiez răspunsurile pe argumente rationale.

Fotbalul, ca și baletul, este un gen de activitate fizică colectivă, care necesită o minuțioasă pregătire fizică. Dar meritele unei echipe se apreciază numai prin confruntarea cu altă echipă. Această împrejurare explică imposibilitatea folosirii practice a unui plan riguros de acțiune (spre deosebire de balet, unde acest lucru este posibil).

Fotbalul cere inițiativă personală din partea fiecărui jucător în cadrul și în favoarea echipei

respective. Acest element individual constituie o mare necunoscută care face parte din complexul de împrejurări neprevăzute ale luptei ce se cheamă fotbal.

Pornind de la faptul că de inițiativa greșită, logică sau excepțională a unui jucător poate depinde rezultatul întregii echipe, urmează să tragem concluzia că este aproape imposibil să faci pronosticul rezultatului unei întâlniri.

După ce am precizat acest punct aș putea trece la concluzii, folosindu-mă de impresiile culese la meciurile internaționale la care am asistat. Trebuie totuși să iau în considerație un important element obiectiv și anume condițiile de climă care determină starea terenului, fiindcă stilul și tehnica depind în măsură considerabilă de acest factor.

Dacă va fi vorba de un teren uscat, trebuie să spunem că cel mai bine „înarmați” sînt Argentina, U.R.S.S., Ungaria, Cehoslovacia și Brazilia. Pe un câmp „umed”, „greu”, cel mai bine se descurcă, după părerea mea, Anglia, R.F.G., Scoția și U.R.S.S.

Desigur că în aceste pronosticuri există multă intuiție personală. Căci nu putem uita nici factorii fizici și morali, care de fiecare dată sînt și ei mari necunoscute.

FRANCOIS THIBAUT

CEHOSLOVACIA

KOPANA

Complicată întrebare ne-ai pus, nimic de zis! În campionatul mondial intră cele mai bune 16 echipe și numai meciurile vor desemna pe învingători. De aceea nu ne putem hotărî să facem pronosticuri, ci ne exprimăm doar o dorință; ca printre primele trei echipe să se numere echipele U.R.S.S., Ungariei și Cehoslovaciei.

VLADIMIR CERMAK

SUEDIA

STORSTEN

Pronosticul meu este: U.R.S.S., Anglia, Cehoslovacia, Paraguai.

TORSTEN TEHNER

Cele patru grupe de concurenți